

V Praze dne 30. června 2017
Č.j.: MV-82583-1/OSK-2017

**METODICKÝ POKYN
NÁMĚSTKA MINISTRA VNITRA
PRO STÁTNÍ SLUŽBU
Č. 2/2017,
KTERÝM SE STANOVÍ PODROBNOSTI
K PROVÁDĚNÍ VÝBĚROVÝCH ŘÍZENÍ**

- *ve znění 1. aktualizace ze dne 13. 6. 2018 č.j. MV-82583-3/OSK-2017 [čl. 7 odst. 4 včetně poznámky pod čarou č. 15, čl. 8 odst. 1, čl. 32 odst. 1 písm. a)]*

OBSAH

Hlava I - Základní ustanovení o konání výběrového řízení	3
Hlava II - Předpoklady a požadavky pro přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo a způsob jejich doložení.....	7
Hlava III - Žádost o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného	17
Hlava IV - Doručení a hodnocení žádostí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného	19
Hlava V - Odstoupení žadatele z výběrového řízení	22
Hlava VI - Výběrová komise	23
Hlava VII - Pohovor před výběrovou komisí	27
Hlava VIII - Protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení, námitky proti protokolu a zrušení výběrového řízení na základě námitek nebo v případě neúspěchu všech žadatelů	33
Hlava IX - Vyhlášení dalších kol výběrových řízení na obsazení služebních míst představených	36
Hlava X - Výběr nejvhodnějšího žadatele a jeho nástup do služby.....	37
Hlava XI - Přejícná a závěrečná ustanovení	43

Hlava I

Základní ustanovení o konání výběrového řízení

Článek 1

Základní ustanovení o přijetí do služebního poměru

(1) Do služebního poměru se osoba přijímá na základě rozhodnutí služebního orgánu. Spolu s tímto rozhodnutím rozhoduje služební orgán též o zařazení státního zaměstnance na konkrétní služební místo (v případě „řadových státních zaměstnanců“) nebo o jmenování státního zaměstnance na služební místo představeného.

(2) Do služebního poměru může služební orgán přijmout pouze osobu, u které lze předpokládat, že bude ve službě dodržovat demokratické zásady ústavního pořádku České republiky a řádně vykonávat službu¹ [§ 22 zákona č. 234/2014 Sb., o státní službě, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „ZSS“)].

(3) Na přijetí do služebního poměru, zařazení na služební místo a na jmenování na služební místo představeného není nárok (§ 23 odst. 2 ZSS).

(4) Při provádění výběrových řízení je nutné dbát na zásady rovného zacházení a zákazu diskriminace zakotvených v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Výše uvedené platí nejen pro postavení žadatelů ve výběrovém řízení a výběr nejvhodnějšího žadatele, ale i pro obsazování výběrových komisí².

Článek 2

Případy, kdy se výběrové řízení nekoná

(1) Na obsazení volného služebního místa státního zaměstnance a volného služebního místa představeného se **koná výběrové řízení** (§ 24 odst. 1 a § 51 odst. 1 ZSS), nestanoví-li ZSS jinak. Nejde-li o případy uvedené v následujícím odstavci, musí se na obsazení volného služebního místa vždy vyhlásit výběrové řízení.

(2) **Případy, kdy se výběrové řízení na služební místo státního zaměstnance nebo služební místo představeného nekoná³**, stanoví § 24 odst. 5 a § 51 odst. 5 ZSS, a to v případě

- a) přeložení (§ 47 ZSS),
- b) zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 ZSS,

¹ Splnění tohoto základního předpokladu vyplývá mimo jiné z dalších navazujících ustanovení ZSS, která stanoví předpoklady a požadavky na dané služební místo, resp. z toho, zda žadatel tyto předpoklady a požadavky splňuje (zejména předpoklad bezúhonnosti nebo vzdělání), ale jedná se např. též o základní předpoklad pro služební místa představených spočívající v naplnění podmínek zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky (tzv. lustrační zákon), ve znění pozdějších předpisů. Nesplnění tohoto předpokladu však může vyplývat i z dalších skutečností zjištěných služebním orgánem v průběhu výběrového řízení např. z případných poznatků Policie České republiky nebo zpravodajských služeb České republiky týkajících se osoby žadatele.

² Viz též § 7 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů.

³ To, že se nekoná výběrové řízení dle zákona o státní službě, nevylučuje nastavení vnitřního procesu výběru nejvhodnějšího uchazeče pro určitá služební místa, např. v případě výběru osob zařazovaných na jiné služební místo podle § 49 odst. 2 ZSS, apod.

- c) jmenování představeného na jiné služební místo představeného podle § 51 odst. 5 ZSS,
- d) převedení na jiné služební místo (§ 61 ZSS),
- e) vyslání k výkonu služby v zahraničí (§ 67 ZSS),
- f) zařazení na původní služební místo podle § 70 odst. 1 ZSS nebo na jiné služební místo podle § 70 odst. 3 ZSS,
- g) zařazení státního zaměstnance na služební místo uvolněné v souvislosti s vysláním k výkonu služby v zahraničí (§ 24 odst. 5 věta druhá ZSS) – tento postup nelze použít, jde-li o uvolněné služební místo představeného (tato výjimka však nevylučuje použití postupu podle § 51 odst. 5 ZSS),
- h) obsazení volného služebního místa postupem podle jiného zákona [např. pokud je služební místo obsazeno osobou v pracovním poměru podle § 178 ZSS nebo pokud se jedná o služební místo, které je obsazeno bez výběrového řízení v souladu se zákonem č. 150/2017 Sb., o zahraniční službě a o změně některých zákonů (zákon o zahraniční službě)].

Článek 3 Postup před vyhlášením výběrového řízení

(1) Služební orgán (popř. k tomu pověřená osoba) je bezprostředně **před vyhlášením výběrového řízení povinen nahlédnout do rejstříku státních zaměstnanců**, zda se mezi státními zaměstnanci zařazenými mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS nenachází takový státní zaměstnanec, pro něhož by bylo obsazované služební místo vhodné. Takového státního zaměstnance by služební orgán na volné služební místo **bez výběrového řízení převedl podle § 61 ZSS, resp. zařadil podle § 70 odst. 3 ZSS⁴**.

(2) Pokud obsazované služební místo není pro žádného ze státních zaměstnanců zařazených mimo výkon služby z organizačních důvodů vhodné⁵, služební orgán o této skutečnosti učiní záznam do spisu výběrového řízení, v němž stručně zdůvodní, proč státního zaměstnance zařazeného mimo výkon služby z organizačních důvodů nepovažoval za vhodného pro zařazení na dané služební místo (to lze učinit například zařazením výpisu státních zaměstnanců zařazených mimo výkon služby z organizačních důvodů z rejstříku státních zaměstnanců s uvedením poznámek k jednotlivým státním zaměstnancům). **Tento záznam bude zpravidla tvořit první dokument spisu výběrového řízení.** Pokud v rejstříku státních zaměstnanců podle zadaných kritérií žádný státní zaměstnanec zařazený mimo výkon služby z organizačních důvodů není uveden, služební orgán o této skutečnosti učiní záznam do spisu výběrového řízení nebo do spisu výběrového zařadí výstup z rejstříku státních zaměstnanců svědčící o této skutečnosti.

(3) Jakmile bude bez pochybností zřejmé, že dojde k uvolnění služebního místa, služební orgán (před vyhlášením výběrového řízení) zadá služební místo do neveřejné části evidence obsazovaných služebních míst, do které mají přístup státní zaměstnanci zařazení mimo výkon služby z organizačních důvodů; to neplatí, pokud služební orgán bezprostředně po uvolnění služebního místa bude toto služební místo obsazovat postupem podle článku 2 odst. 2 tohoto metodického pokynu nebo pokud postupuje podle článku 4 odst. 1 tohoto metodického pokynu, protože k obsazení služebního místa bez výběrového řízení není důvod.

⁴ Viz Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2016, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru.

⁵ V případě potřeby doplňujících informací lze kontaktovat služební úřad, v němž byl státní zaměstnanec naposledy zařazen na služebním místě.

Článek 4 Vyhlášení výběrového řízení

(1) **Výběrové řízení může být vyhlášeno až ve chvíli, kdy je bez pochybností zřejmé, že dojde k uvolnění služebního místa** (např. po vydání rozhodnutí o skončení služebního poměru dosavadního státního zaměstnance, po schválení změny systemizace a změny organizační struktury apod.).

(2) Výběrové řízení na obsazení služebního místa státního zaměstnance vyhláší příslušný služební orgán (§ 24 odst. 6 ve spojení s § 10 ZSS) tj.

- a) státní tajemník, jde-li o služební místo v ministerstvu nebo Úřadu vlády,
- b) vedoucí služebního úřadu, jde-li o služební místo v jiném služebním úřadu než v ministerstvu nebo Úřadu vlády.

(3) Výběrové řízení na obsazení služebního místa **představeného vyhláší** podle § 51 odst. 2 ZSS ten, **kdo jej na dané služební místo jmenuje**, tj. jde-li o služební místo

- a) vedoucího služebního úřadu ten, o kom to stanoví jiný zákon. Nestanoví-li jiný zákon speciální pravidla pro jmenování vedoucího služebního úřadu, vyhlásí výběrové řízení na služební místo vedoucího služebního úřadu služební orgán ve služebním úřadu, který je bezprostředně nadřízen služebnímu úřadu, v němž má být služební místo obsazeno; není-li takový nadřízený služební úřad, jmenuje vedoucího služebního úřadu (a výběrové řízení tudíž vyhláší) náměstek ministra vnitra pro státní službu (§ 54 odst. 1 ZSS),
- b) náměstka pro řízení sekce, státní tajemník (§ 55 odst. 1 ZSS), popřípadě ten, o kom to stanoví jiný zákon⁶,
- c) ředitele sekce, vedoucího služebního úřadu (§ 55 odst. 1 ZSS),
- d) ředitele odboru v ministerstvu nebo Úřadu vlády, státní tajemník (§ 57 odst. 1 ZSS),
- e) ředitele odboru v jiném správním úřadu než v ministerstvu nebo Úřadu vlády, vedoucího služebního úřadu (§ 57 odst. 1 ZSS),
- f) vedoucího oddělení v ministerstvu nebo Úřadu vlády, státní tajemník (§ 58 odst. 1 ZSS),
- g) vedoucího oddělení v jiném správním úřadu než v ministerstvu nebo Úřadu vlády, vedoucího služebního úřadu (§ 58 odst. 1 ZSS).

(4) Na výběrové řízení na obsazení služebního místa představeného se přiměřeně použije § 24 až § 27 ZSS a § 28 odst. 2 až 5 ZSS (§ 52 a násl. ZSS na rozdíl od obecné úpravy obsahují pro konkrétní služební místo představeného speciální ustanovení o složení výběrových komisí).

(5) Pokud po vyhlášení výběrového řízení nastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu), nelze z tohoto důvodu výběrové řízení zrušit či zastavit (např. po vyhlášení výběrového řízení nastane důvod pro převedení státního zaměstnance, pro kterého by dané služební místo mohlo být vhodné). Výjimkou z výše uvedeného by však byly případy, kdy v průběhu vyhlášeného výběrového řízení odpadne některý z důvodů změny služebního poměru uvedený v § 70 odst. 1 ZSS, neboť se jedná o případy, kdy ZSS zaručuje státnímu zaměstnanci, který dočasně nemohl vykonávat službu na svém dosavadním služebním místě (např. z důvodu mateřské nebo rodičovské dovolené), aby se po odpadnutí důvodu změny vrátil na své původní služební místo. Ustanovení § 70 odst. 2 ZSS navíc umožňuje v těchto případech obsadit dočasně uvolněné služební místo pouze na dobu určitou, která

⁶ Např. § 80 odst. 8 zákona č. 258/2000 Sb., zákon o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů – v případě hlavního hygienika České republiky, kterého jmenuje vláda.

nesmí být delší než doba, po kterou trvá změna služebního poměru, takže by služební místo v případě „návratu“ dočasně nepřítomného státního zaměstnance ani nebylo možné na základě výběrového řízení obsadit. V uvedených případech tedy existuje důvod pro zastavení výběrového řízení podle § 66 odst. 2 zákona č. 500/2004 Sb., správní řád, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „SŘ“).

(6) Pokud to služební orgán považuje za účelné, může vyhlásit společné výběrové řízení pro více služebních míst. Takové výběrové řízení může být konáno pouze v případě, že je ve služebním úřadu obsazováno několik identických míst, tzn. **míst ve stejné platové třídě a ve stejném oboru služby a ve stejném oddělení**. O spojení takových výběrových řízení musí být vydáno usnesení dle § 140 SŘ. Doporučuje se, aby byla spojována vždy nejvýše 3 výběrová řízení.

Článek 5

Oznámení o vyhlášení výběrového řízení

(1) Výběrové řízení vyhlašuje příslušný služební orgán⁷ zveřejněním oznámení o vyhlášení výběrového řízení **na úřední desce**⁸. Služební orgán je dále povinen **zveřejnit výběrové řízení v informačním systému o státní službě** (§ 24 odst. 6 ZSS); právní účinky zveřejnění má však zveřejnění na úřední desce, zveřejnění v informačním systému o státní službě má pouze informativní charakter.

(2) Oznámení o vyhlášení výběrového řízení musí obsahovat všechny údaje uvedené v § 24 odst. 7 ZSS, zejména zde musí být přesně uvedeny předpoklady a požadavky podle § 25 ZSS, a to se specifikací jednotlivých listin, jimiž se splnění jednotlivých předpokladů a požadavků dokládá, resp. osvědčuje (viz Hlava II tohoto metodického pokynu)⁹. V oznámení o vyhlášení výběrového řízení na služební místo představeného musejí být dále uvedeny i speciální předpoklady týkající se služebních míst představených (viz Hlava II tohoto metodického pokynu).

(3) Požadavky podle § 25 odst. 5 ZSS je v oznámení o vyhlášení výběrového řízení nutno uvést s odkazem na příslušný služební předpis, kterým byly jednotlivé požadavky pro obsazované služební místo stanoveny.

(4) V oznámení o vyhlášení výběrového řízení je nutné kromě data¹⁰, do kterého musí být žádost podána, uvést také přesnou adresu služebního orgánu (služebního úřadu), kam je možné žádost podat (tzn. i adresu podatelny pro osobní podání žádosti). Dále je

⁷ Pokud je služební místo služebního orgánu neobsazeno, vyhlašuje výběrové řízení nadřízený služební orgán podle § 162 odst. 4 ZSS. Např. v případě, kdy je funkce vedoucího služebního úřadu podřízeného ministerstvu uvolněná, vyhlašuje výběrové řízení v tomto služebním úřadu státní tajemník příslušného ministerstva.

⁸ Tzn. úřední desce „fyzické“ i „elektronické“ v souladu s § 26 odst. 1 SŘ. Je-li služební orgán odlišný od toho, kdo podle § 51 odst. 2 ZSS vyhlašuje výběrové řízení, zveřejní se oznámení i na úřední desce tohoto orgánu. Je dále vhodné, aby informace o vyhlášení výběrového řízení byla zveřejněna na internetových stránkách služebního úřadu, ve kterém je zařazeno služební místo.

⁹ Po novele ZSS provedené zákonem č. 144/2017 Sb., musí být v oznámení o vyhlášení výběrového řízení povinně uveden i údaj o zákazu konkurence, je-li pro služební místo stanoven. Oznámení o vyhlášení výběrového řízení musí i po novele ZSS nadále obsahovat údaj o tom, zda je na služebním místě vyžadována způsobilost seznamovat se s utajovanými informacemi podle právního předpisu o ochraně utajovaných informací (vypuštění tohoto údaje z § 24 odst. 7 ZSS zákonem č. 144/2017 Sb. bylo pouze legislativně technickou změnou a odstraněním duplicity, neboť se jedná o požadavek stanovený na služebním místě podle § 25 odst. 5 písm. b) ZSS, přičemž tyto požadavky musí být v oznámení o vyhlášení výběrového řízení uvedeny podle § 24 odst. 7 písm. a) ZSS.

¹⁰ Lhůtu pro podávání žádostí nelze stanovit jako lhůtu určenou podle hodin, tj. nelze v oznámení o vyhlášení výběrového řízení stanovit povinnost podat žádost do uplynutí konkrétní hodiny v rámci dne.

vhodné uvést, jakým způsobem mají být označeny zásilky adresované služebnímu orgánu tak, aby nedošlo k jejich záměně¹¹, či aby bylo zabráněno neoprávněné manipulaci se žádostmi¹². V oznámení se také uvede datum předpokládaného nástupu na služební místo a místo výkonu služby.

(5) Oznámení může obsahovat i další údaje charakterizující služební místo, jako například popis činností převážně vykonávaných na služebním místě a další popis služebního místa, jedná-li se o výkon služby, který má specifický charakter (např. je do oznámení vhodné uvést, v jaké kategorii rizika podle § 37 zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, jsou činnosti vykonávané na služebním místě zařazeny).

(6) Doporučuje se dále, aby v oznámení o vyhlášení výběrového řízení byl uveden i požadavek předložení strukturovaného profesního životopisu žadatele jako vhodného prostředku shrnujícího profesní minulost žadatele. Jeho nepředložení však nemůže být důvodem pro vyřazení žádosti z výběrového řízení, neboť nejde o povinnou náležitost žádosti. V takovém případě je třeba při hodnocení žadatele vycházet ze zjištění v rámci pohovoru a z listin doložených k žádosti.

(7) Pokud bude pohovor doplňován písemnou zkouškou, lze tuto skutečnost uvést již v oznámení o vyhlášení výběrového řízení (případně včetně zaměření zkoušky).

(8) Vzor oznámení o vyhlášení výběrového řízení tvoří přílohu č. 1 tohoto metodického pokynu.

Hlava II

Předpoklady a požadavky pro přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo a způsob jejich doložení

Článek 6

Obecné ustanovení k předpokladům a požadavkům pro přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo a ke způsobu jejich doložení

(1) Výběrového řízení se může zúčastnit státní zaměstnanec a také jiná osoba, která není státním zaměstnancem, a to za podmínek stanovených ZSS (dále jen „žadatel“)¹³.

(2) Žadatel musí splňovat předpoklady pro přijetí do služebního poměru uvedené v § 25 odst. 1 ZSS. Ohledně některých předpokladů ZSS stanoví další specifika (§ 25 odst. 2 až 4 ZSS) – viz dále v článcích 7 až 12 tohoto metodického pokynu).

¹¹ Tj. pokyn, jak mají žadatelé žádost označit: např. „Výběrové řízení na služební místo vedoucího personálního oddělení“.

¹² Např. se bude jednat o označení „Neotevírat - výběrové řízení“, nebo např. „K rukám XY“ v případě, kdy je evidencí žádostí pověřen konkrétní pracovník.

¹³ Rozdíl mezi žádostí státního zaměstnance a osoby, která není státním zaměstnancem, je v tom, že osoba, která není státním zaměstnancem, podává žádost o přijetí do služebního poměru, jejíž součástí je též žádost o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno, zatímco státní zaměstnanec podává „pouze“ žádost o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, které má být na základě výběrového řízení obsazeno (viz § 24 odst. 3 a 4 ZSS).

(3) Pro přijetí do služebního poměru, resp. zařazení na služební místo může služební orgán stanovit služebním předpisem požadavky uvedené v § 25 odst. 5 ZSS (požadavek úrovně znalosti cizího jazyka, odborného zaměření vzdělání nebo jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby nebo požadavek způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi). Služební předpis upravující požadavky na služební místo by měl být zveřejněn, aby se s ním mohli žadatelé seznámit. Splnění takového požadavku se stává další podmínkou pro účast ve výběrovém řízení na obsazení volného služebního místa, která musí být obsažena v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Bez příslušného služebního předpisu nelze splnění požadavků podle § 25 odst. 5 ZSS po žadatelích požadovat.

(4) Žadatel musí splňovat předpoklady a požadavky [s výjimkou požadavku podle § 25 odst. 5 písm. b) ZSS] v zásadě ke dni podání žádosti. Pokud však žadatel některý předpoklad nebo požadavek v době podání žádosti nesplňoval, ale do doby vyřazování žádostí doloží, že již předpoklad nebo požadavek splňuje, nelze žadatele z výběrového řízení vyřadit.

(5) Pro služební místa představených stanoví ZSS další předpoklady pro účast ve výběrovém řízení v § 52 a násl. ZSS (viz článek 17 tohoto metodického pokynu).

(6) Pokud se do výběrového řízení hlásí státní zaměstnanec vykonávající službu v tomtéž služebním úřadu, může v návaznosti na § 6 odst. 2 SŘ ve své žádosti odkázat na listiny, které jsou již součástí jeho osobního spisu vedeného u tohoto služebního úřadu.

(7) Splnění předpokladů a požadavků, nejsou-li dokládány čestným prohlášením, se dokládá originálem nebo úředně ověřenou kopií příslušných listin. Pokud však žadatel k žádosti **doloží pouze prosté kopie listin, bylo by okamžité vyřazení žádosti pouze z tohoto důvodu přepjatým formalismem**. Služební orgán v takovém případě vyzve žadatele v pozvánce k pohovoru (k písemné zkoušce, koná-li se před pohovorem), aby ještě před pohovorem předložil originály nebo úředně ověřené kopie listin.

(8) Čestná prohlášení o státním občanství, dosaženém vzdělání, zdravotní způsobilosti a svéprávnosti (viz níže) jsou součástí vzoru žádosti o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného. Pokud žadatel využije tento vzor a zaškrtné příslušné pole vztahující se k danému předpokladu, nemusí již uvedená čestná prohlášení dokládat na samostatných listinách (takový postup však není vyloučen).

Článek 7

Předpoklad státního občanství a znalost českého jazyka

(1) Obecně podle § 25 odst. 1 písm. a) ZSS platí, že žadatel musí být státním občanem České republiky, občanem jiného členského státu Evropské unie nebo občanem státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Norsko, Lichtenštejnsko, Island).

(2) Na základě vládou schválené systemizace může být pro služební místo [odlišně od § 25 odst. 1 písm. a) ZSS] stanoven požadavek státního občanství České republiky (§ 25 odst. 4 ZSS).

(3) Splnění předpokladu státního občanství musí v souladu s § 26 odst. 1 věta první ZSS žadatel doložit příslušnou listinou, tj. zpravidla průkazem totožnosti¹⁴ nebo osvědčením o státním občanství.

(4) Splnění tohoto předpokladu žadatel při podání žádosti dokládá zpravidla písemným čestným prohlášením (případně lze akceptovat, že žadatel namísto čestného prohlášení nebo osvědčení o státním občanství, případně jeho kopie, z vlastní vůle zašle prostou kopii průkazu totožnosti¹⁵); listinu v originále (jde-li o průkaz totožnosti nebo osvědčení o státním občanství) nebo v ověřené kopii (jde-li o osvědčení o státním občanství) předloží žadatel následně, nejpozději bezprostředně před konáním pohovoru podle § 27 odst. 3 ZSS (před konáním písemné zkoušky, koná-li se před pohovorem).

(5) Žadatel, který není státním občanem České republiky, musí prokázat znalost českého jazyka zkouškou podle § 25 odst. 2 ZSS; to neplatí, pokud doloží, že absolvoval alespoň po dobu 3 školních roků základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem český jazyk. Takový žadatel je tedy povinen doložit doklad o zkoušce uvedené v § 25 odst. 2 ZSS, popř. doložit doklad prokazující, že se na něho vztahuje výjimka z prokazování znalosti českého jazyka. Žadatel, který není státním občanem České republiky, má nárok na náhradu nákladů, které uhradil za jednu účast na zkoušce z českého jazyka, služebním úřadem, na který se hlásí. Žadatel může požadovat proplacení nákladů pouze za jednu účast na zkoušce z českého jazyka i v případě, že se hlásí na více služebních míst ve služebním úřadu¹⁶. Povinnost prokázat znalost českého jazyka se vztahuje i na občany Slovenské republiky. Uvedená povinnost ale neplatí pro žadatele - státní zaměstnance, kteří byli do služebního poměru přijati nebo jim služební poměr vznikl ze zákona na základě přechodných ustanovení ZSS.

Článek 8

Předpoklad věku

(1) Splnění předpokladu věku 18 let [§ 25 odst. 1 písm. b) ZSS] není třeba dokládat zvláštní listinou, neboť vyplývá ze žádosti samotné a jiných listin k žádosti doložených. V praxi žadatel tento předpoklad doloží průkazem totožnosti¹⁴. Služební orgán vychází pro účely zjištění věku žadatele při posouzení žádosti z údajů uvedených v žádosti (datum narození je jedna z náležitostí podání podle § 37 odst. 2 SŘ). Před konáním pohovoru bude splnění tohoto předpokladu ověřeno po předložení průkazu totožnosti. Pokud je žadatelem osoba, která je státním zaměstnancem, je ověřování věku nadbytečné.

(2) Splnění předpokladu věku 18 let nelze nahradit nabytím plné svéprávnosti před dosažením zletilosti (přiznáním plné svéprávnosti nebo uzavřením manželství)¹⁷.

¹⁴ Občanský průkaz, cestovní doklad, průkaz totožnosti občana Evropské unie nebo občana státu Norsko, Lichtenštejnsko, Island, průkaz o povolení k trvalému pobytu občana Evropské unie, jiný doklad prokazující totožnost občana Evropské unie, včetně občanství některého z jiných členských států Evropské unie (např. potvrzení o přechodném pobytu na území České republiky).

¹⁵ Pro účely výběrového řízení nedoporučujeme vytvářet kopii občanského průkazu státního zaměstnance, a to ani ve smyslu § 15a odst. 2 zákona č. 328/1999 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů. O předložení občanského průkazu žadatele, popř. jiného průkazu totožnosti se proto provede pouze záznam do spisu (např. do „Záznamů služebního orgánu“ ve vzoru žádosti, popř. do záznamu z jednání výběrové komise).

¹⁶ Pokud by žadatel žádal několikrát proplacení nákladů za účast na zkoušce z českého jazyka více služebními úřady, mohlo by tím dojít například k naplnění skutkové podstaty přestupku podle § 2 odst. 2 písm. b) nebo podle § 8 odst. 1 písm. a) bodu 3 zákona č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích, popřípadě trestného činu podvodu podle § 209 zákona č. 40/2009 Sb., trestní zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

¹⁷ § 30 odst. 2 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů.

Článek 9 Předpoklad plné svéprávnosti

(1) Svéprávnost [předpoklad uvedený v § 25 odst. 1 písm. c) ZSS] definuje § 15 odst. 2 občanského zákoníku¹⁸. Osoba, která dosáhla věku 18 let je plně svéprávná¹⁹, nebyla-li její svéprávnost omezena soudem²⁰.

(2) Podle § 26 odst. 1 věty šesté ZSS splnění předpokladu plné svéprávnosti doloží žadatel písemným čestným prohlášením.

Článek 10 Předpoklad bezúhonnosti

(1) Bezúhonnost jakožto předpoklad uvedený v § 25 odst. 1 písm. d) ZSS je vymezena v § 25 odst. 3 ZSS.

(2) Předpoklad bezúhonnosti se podle § 26 odst. 1 ZSS osvědčuje výpisem z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce.

(3) Podle § 26 odst. 1 ZSS si služební orgány mohou samy vyžádat výpis z evidence Rejstříku trestů za účelem ověření splnění předpokladu bezúhonnosti žadatele, a to způsobem umožňujícím dálkový přístup.

(4) Vůči potencionálním žadatelům o přijetí do služebního poměru by mělo být v rámci zákonných možností odstraněno co nejvíce administrativních bariér, které by mohly ovlivňovat jejich rozhodování, zda se zúčastnit výběrového řízení. **S ohledem na zásadu vstřícnosti a procesní ekonomie proto služební orgány zpravidla (neexistují-li pro takový postup objektivní překážky) využijí možnost ověření, zda žadatel splňuje předpoklad bezúhonnosti, prostřednictvím vlastního vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů.**

(5) Pokud služební orgán bude ověřovat bezúhonnost žadatele sám (tj. nebude-li z objektivních důvodů požadovat doložení výpisu z evidence Rejstříku trestů žadatelem), uvede tuto skutečnost v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Vzhledem k tomu, že povinnou náležitostí žádosti o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného nejsou všechny údaje potřebné k vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů ze strany služebního orgánu, služební orgán v oznámení o vyhlášení výběrového řízení uvede, že žadatel má buď povinnost doložit výpis z evidence Rejstříku trestů, nebo poskytnout údaje, které jsou k vyžádání výpisu z evidence Rejstříku trestů nutné. Pokud bude žadatel mít zájem o uvedený postup služebního orgánu, je povinen poskytnout potřebné údaje uvedené ve vzoru žádosti, a v takovém případě pak již výpis z evidence Rejstříku trestů žadatel nedokládá, neboť si služební orgán výpis z evidence Rejstříku trestů vyžádá na základě poskytnutých údajů přímo od Rejstříku trestů na základě § 26 odst. 1 ZSS. Pokud ale žadatel k žádosti nedoloží ani výpis z evidence Rejstříku trestů ani neposkytne údaje nezbytné k vyžádání výpisu ze strany služebního orgánu, je-li mu taková možnost v oznámení o vyhlášení výběrového řízení dána, platí, že žadatel tuto náležitost žádosti nedoložil.

¹⁸ Svéprávnost je způsobilost nabývat pro sebe vlastním právním jednáním práva a zavazovat se k povinnostem (právně jednat).

¹⁹ § 30 odst. 1 občanského zákoníku.

²⁰ § 56 až 65 občanského zákoníku.

(6) Splnění předpokladu bezúhonnosti nelze při podání žádosti nahradit čestným prohlášením s výjimkou případů, kdy doložení četného prohlášení o bezúhonnosti připouští § 26 odst. 1 věta pátá ZSS.

(7) Speciálně § 26 odst. 1 ZSS stanoví osvědčování předpokladu bezúhonnosti, jde-li o žadatele, který není státním občanem České republiky²¹.

Článek 11

Předpoklad vzdělání

(1) Předpoklad vzdělání uvedený v § 25 odst. 1 písm. e) ZSS vyplývá pro dané služební místo z přílohy č. 1 k ZSS (Charakteristika platových tříd státních zaměstnanců).

(2) Stanoví-li příloha č. 1 k ZSS s ohledem na zařazení služebního místa do platové třídy předpoklad vzdělání alternativně (9., 10. a 11. platová třída), nelze splnění tohoto předpokladu omezit pouze na některou ze zákonem stanovených alternativ vzdělání (toto omezení nelze stanovit ani služebním předpisem).

(3) Splnění předpokladu vzdělání musí v souladu s § 26 odst. 1 věta první ZSS žadatel doložit příslušnou listinou, tj. například maturitním vysvědčením nebo vysokoškolským diplomem. Splnění tohoto předpokladu lze při podání žádosti doložit též písemným čestným prohlášením; konkrétní listinu v takovém případě musí žadatel předložit následně, nejpozději bezprostředně před konáním pohovoru podle § 27 odst. 3 ZSS (před konáním písemné zkoušky, koná-li se před pohovorem).

(4) Jde-li o žadatele, který již dokončil vysokoškolské vzdělání (splnil všechny studijní povinnosti), ale ještě nedisponuje diplomem, bude služební orgán akceptovat doklad vystavený vysokou školou (potvrzení), ze kterého je zřejmé, že žadatel již dokončil příslušné vysokoškolské vzdělání.

(5) Jde-li o žadatele, který dokončil vysokoškolské vzdělání v zahraničí, musí doložit nejpozději před konáním pohovoru též doklad o uznání zahraničního vzdělání, pokud není zaručeno vzájemné uznávání dokladů o vzdělání na základě mezinárodní smlouvy (více viz <http://www.msmt.cz/mezinarodni-vztahy/uznavani-vzdelani>).

Článek 12

Předpoklad zdravotní způsobilosti

(1) Předpoklad zdravotní způsobilosti podle § 25 odst. 1 písm. f) ZSS je dán kategorizací činností (prací), které jsou vykonávány na služebním místě, podle § 37 a násl. zákona č. 258/2000 Sb., o ochraně veřejného zdraví a o změně některých souvisejících zákonů, ve znění pozdějších předpisů, ve vztahu ke konkrétnímu zdravotnímu stavu žadatele.

(2) Splnění předpokladu zdravotní způsobilosti pro účely účasti ve výběrovém řízení doloží žadatel písemným čestným prohlášením. Služební orgán bude následně podle § 28 odst. 5 ZSS ověřovat splnění tohoto předpokladu pouze u žadatele, o němž byla uzavřena dohoda podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS jako o nejvhodnějším, a to zajištěním

²¹ Žadatel je pak povinen doložit též doklad obdobný výpisu z evidence Rejstříku trestů, který nesmí být starší než 3 měsíce, osvědčující bezúhonnost, vydaný státem, jehož je žadatel státním občanem, jakož i státy, v nichž žadatel pobýval v posledních 3 letech nepřetržitě po dobu delší než 6 měsíců (dále jen „domovský stát“), a doložený úředním překladem do českého jazyka; pokud takový doklad domovský stát nevydává, doloží se bezúhonnost písemným čestným prohlášením.

vstupní lékařské prohlídky podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických lékařských službách, ve znění pozdějších předpisů.

(3) Pokud by žadatel, s ohledem na právní úpravu účinnou do novely ZSS provedené zákonem č. 144/2017 Sb., doložil k žádosti namísto čestného prohlášení o zdravotní způsobilosti lékařský posudek, resp. lékařskou zprávu či potvrzení, že splňuje daný předpoklad, služební orgán bude považovat splnění tohoto předpokladu za doložené, neboť opačný postup by se jevil jako příliš formalistický.

Článek 13

Požadavek úrovně znalosti cizího jazyka

(1) Požadavek úrovně znalosti cizího jazyka podle § 25 odst. 5 písm. a) ZSS služební orgán stanoví s ohledem na činnosti vykonávané na služebním místě. Požadavek se zásadně udává ve stupních, jež jsou definovány v rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy č.j. MSMT-12823/2016 ze dne 8. srpna 2016, kterým se stanoví Seznam standardizovaných jazykových zkoušek pro účely systému jazykové kvalifikace zaměstnanců ve správních úřadech (dále jen „**seznam standardizovaných jazykových zkoušek**“). V tomto dokumentu je u vybraných jazyků ke každé úrovni (1 až 3) uveden výčet standardizovaných jazykových zkoušek, jejichž absolvováním lze dosáhnout požadované úrovně znalosti cizího jazyka.

(2) Splnění požadavku úrovně znalosti cizího jazyka žadatel zpravidla doloží příslušnou listinou, která je zahrnuta v seznamu standardizovaných jazykových zkoušek (např. vysvědčení o maturitní zkoušce, certifikát o úspěšně vykonané jazykové zkoušce apod.).

(3) V praxi mohou nastat situace, kdy **žadatel příslušným dokladem nedisponuje, i když de facto je potřebnou úroveň znalosti cizího jazyka vybaven, neboť jazyk, jehož znalost je požadována, je úředním jazykem země, které je tato osoba státním občanem**²². V takovém případě, kdy je zjevné, že tento žadatel je jazykově vybaven tak, jak je požadováno, nicméně tento požadavek nemůže formálně doložit, bude služební orgán postupovat analogicky podle § 25 odst. 2 ZSS a umožní žadateli, který je státním občanem státu, jehož úředním jazykem je ten, jehož znalost je požadována na služebním místě, aby doložil jako doklad o úrovni znalosti cizího jazyka **doklad prokazující, že absolvoval po dobu 3 školních roků základní, střední nebo vysokou školu, na které byl vyučovacím jazykem tento cizí jazyk**. Dle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky lze v tomto případě úroveň znalosti jazyka hodnotit jako **úroveň C2**.

(4) Specifickou skupinou žadatelů jsou také **absolventi bakalářských, magisterských a postgraduálních studijních programů studovaných a úspěšně ukončených v zahraničí**. Už při přihlášení a výběrovém řízení na cizojazyčný studijní program musí uchazeč prokázat nebo doložit určitou úroveň znalosti cizího jazyka (toho, ve kterém je studijní program vyučován).²³ Samotným studiem na této cizojazyčné vzdělávací instituci student svoji úroveň znalosti cizího jazyka dále zvyšuje. Tyto studijní programy jsou zpravidla ukončeny závěrečnými zkouškami a obhajobou bakalářské nebo diplomové práce. Pokud je student vybaven takovou jazykovou znalostí, že je schopen v cizím jazyce napsat bakalářskou nebo diplomovou práci, ústně ji obhájit a vykonat závěrečné zkoušky, lze

²² Například státní občan Velké Británie nebude disponovat certifikátem o složení jazykové zkoušky z anglického jazyka.

²³ Zpravidla se bude jednat o jeden cizí jazyk, nicméně existují i vzdělávací instituce, které nabízejí dvojjazyčný studijní program, tedy jazykem výuky je například anglický a francouzský jazyk (například College of Europe).

konstatovat, že úroveň znalosti cizího jazyka odpovídá **úrovni C1** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. V tomto případě tedy žadatel může jako doklad o splnění úrovně znalosti cizího jazyka doložit **diplom nebo jiný obdobný doklad**, prokazující absolvování bakalářského, magisterského nebo postgraduálního studijního programu v zahraničí. **Obdobně může žadatel, který absolvoval středoškolské vzdělání v cizím jazyce, doložit jako doklad o splnění úrovně znalosti cizího jazyka doklad, kterým prokáže ukončené středoškolské vzdělání v cizím jazyce** (například maturitní zkouška); také v tomto případě úroveň znalosti cizího jazyka odpovídá **úrovni C1** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky. Pokud žadatel **nedisponuje dokladem** z ukončeného vzdělání absolvovaného v zahraničí, **avšak doloží doklad, kterým prokáže, že absolvoval alespoň po dobu 3 roků základní, střední nebo vysokou školu, na kterých byl vyučovacím jazykem požadovaný cizí jazyk**, lze považovat požadavek úrovně znalosti cizího jazyka za splněný na **úrovni B2** podle Společného evropského referenčního rámce pro jazyky²⁴.

(5) Splnění požadavku úrovně znalosti cizího jazyka nelze při podání žádosti nahradit čestným prohlášením.

Článek 14

Požadavek odborného zaměření vzdělání

(1) Požadavek odborného zaměření vzdělání podle § 25 odst. 5 písm. a) ZSS je třeba stanovit dostatečně určitě, aby bylo zřejmé, co je obsahem tohoto požadavku, a služební orgán ho stanoví s ohledem na činnosti vykonávané na služebním místě. Pro stanovení tohoto požadavku lze z důvodu sjednocení praxe využít kódy studijních programů a oborů zveřejněné na webových stránkách Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy na <http://www.msmt.cz/vzdelavani/vysoke-skolstvi/kody-studijnich-programu-a-oboru>.

(2) Je-li na služebním místě služebním předpisem požadavek odborného zaměření vzdělání stanoven a nestanoví-li služební předpis jinak (např. služební předpis stanoví, že se považuje za dostačující, pokud žadatel splňuje požadavek odborného zaměření vzdělání středoškolského, přestože předpokladem podle přílohy č. 1 k ZSS je vzdělání vyšší odborné nebo vysokoškolské), jedná se o odborné zaměření toho stupně vzdělání, které je podle přílohy č. 1 k ZSS na služebním místě předpokladem.

(3) Splnění tohoto požadavku žadatel doloží příslušnou listinou, tj. dokladem o vzdělání, například vysokoškolským diplomem v příslušném oboru (článek 11 odst. 5 tohoto metodického pokynu platí obdobně).

(4) Vzhledem k tomu, že požadavek odborného zaměření vzdělání je ve většině případů (viz odstavec 2 tohoto článku) spojen se stupněm vzdělání, které je pro dané služební místo předpokladem podle § 25 odst. 1 písm. e) ZSS, lze při podání žádosti doložení tohoto požadavku nahradit čestným prohlášením. Tj. pokud žadatel do čestného prohlášení o dosaženém vzdělání uvede i odborné zaměření vzdělání (obor), lze takové čestné prohlášení akceptovat. Žadatel je pak povinen doložit originál nebo úředně ověřenou kopii dokladu o dosaženém vzdělání nejpozději před konáním pohovoru (před konáním písemné zkoušky, koná-li se před pohovorem).

²⁴ Analogicky ve vztahu k § 25 odst. 2 ZSS.

Článek 15

Jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby

(1) Jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby podle § 25 odst. 5 písm. a) ZSS stanoví služební orgán s ohledem na činnosti vykonávané na služebním místě.

(2) Splnění tohoto požadavku žadatel doloží příslušnou listinou (např. řidičský průkaz).

(3) **Za jiný odborný požadavek potřebný pro výkon služby nelze považovat požadavek spočívající v doložení praxe či požadavek odborného zaměření praxe²⁵. Jako jiný odborný požadavek nelze označit ani osobnostní nebo charakterové vlastnosti a jiné neměřitelné požadavky, jejichž splnění nelze jednoznačně prokázat na základě příslušných listin.**

(4) Doklad o splnění jiného odborného požadavku potřebného pro výkon služby nelze při podání žádosti nahradit čestným prohlášením.

Článek 16

Požadavek způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi

(1) Požadavek způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi v souladu s právním předpisem upravujícím ochranu utajovaných informací, tj. v souladu se zákonem č. 412/2005 Sb., o ochraně utajovaných informací a o bezpečnostní způsobilosti, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**zákon o ochraně utajovaných informací**“), podle § 25 odst. 5 písm. b) ZSS stanoví služební orgán služebním předpisem na základě schváleného přehledu míst nebo funkcí, u nichž je vyžadován přístup k utajované informaci. Tento přehled schvaluje bezpečnostní ředitel podle § 71 odst. 3 ve spojení s § 69 odst. 1 písm. b) zákona o ochraně utajovaných informací.

(2) Splnění požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi žadatel doloží příslušným dokladem [oznámením o splnění podmínek pro přístup k utajované informaci stupně utajení Vyhrazené nebo osvědčením fyzické osoby příslušného stupně utajení („Důvěrné“, „Tajné“ nebo „Přísně tajné“) podle zákona o ochraně utajovaných informací]. **Nedoložení splnění tohoto požadavku k žádosti však není důvodem pro vyřazení žádosti z výběrového řízení podle § 27 odst. 2 ZSS.** Splnění požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi nižšího stupně utajení lze doložit dokladem o způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi vyššího stupně utajení.

(3) Jedná-li se o služební místo s požadavkem způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi stupně utajení **Vyhrazené**, lze splnění podmínek pro vydání oznámení (§ 6 odst. 2 zákona o ochraně utajovaných informací – svéprávnost, věk alespoň 18 let, bezúhonnost) **v zásadě dovodit již z podkladů pro výběrové řízení.** V případě pochybností lze tuto otázku projednat s bezpečnostním ředitelem nebo jím pro tyto účely pověřenou osobou, aby bylo zjištěno, že žadateli lze v případě přijetí do služebního poměru oznámení vydat.

(4) Jedná-li se o služební místo s požadavkem způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi stupně utajení **Důvěrné, Tajné nebo Přísně tajné**, lze s ohledem

²⁵ Tento předpoklad v případě výběrových řízení na služební místa představených vyplývá již z ustanovení § 52 a násl. ZSS, a ani tato ustanovení praxi nijak nespecifikují, neboť může být vykonávána ve všech oborech služby podle § 5 ZSS.

na lhůty uvedené v § 117 zákona o ochraně utajovaných informací akceptovat přijetí žadatele do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, **pokud žadatel doloží, že před vydáním rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného podal žádost o vydání osvědčení** fyzické osoby příslušného stupně utajení. K tomu, aby konkrétní žadatel **v přiměřené lhůtě, kterou mu služební orgán poskytne**, podal žádost o vydání osvědčení, bude **služebním orgánem žadatel vyzván** až poté, co o něm bude jako o nejvhodnějším žadateli uzavřena dohoda mezi bezprostředně nadřízeným představeným a služebním orgánem, **ale ještě předtím, než bude vydáno rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo**²⁶. Dohoda mezi bezprostředně nadřízeným představeným a služebním orgánem bude v tomto případě obsahovat **podmínku, že dohoda vstoupí v účinnost za předpokladu, že žadatel v poskytnuté lhůtě podá žádost o vydání osvědčení**. Pokud žadatel ve lhůtě poskytnuté služebním orgánem žádost o vydání osvědčení nepodá, služební orgán rozhodnutí o zařazení nebo jmenování na služební místo nevydá a žadatele o tom vyrozumí. V takovém případě je možno uzavřít dohodu o dalším z úspěšných žadatelů. Pokud bude žádost o vydání osvědčení následně Národním bezpečnostním úřadem zamítnuta, nastal by důvod pro převedení státního zaměstnance podle § 61 odst. 1 písm. e) ZSS, popř. pokud by došlo k zamítnutí žádosti před uplynutím zkušební doby (byla-li tato podle § 29 odst. 2 ZSS stanovena), bylo by možné zrušit státnímu zaměstnanci služební poměr ve zkušební době [§ 74 odst. 1 písm. f) ZSS].

Článek 17

Další předpoklady pro účast ve výběrovém řízení na obsazení služebních míst představených

(1) Pro obsazení služebních míst představených stanoví ZSS pro různá kola výběrového řízení (viz dále) různý předpoklad praxe, tj. předpoklad výkonu současně zastávané funkce nebo povahy současně zastávaného pracovního nebo služebního místa ve správních úřadech, krajských úřadech, obecních úřadech, popřípadě dalších institucích (včetně dalších doprovodných předpokladů, např. složení úřednické zkoušky, vojenská hodnost vojáka z povolání apod.) a předpoklad délky výkonu činností podle § 5 ZSS nebo činností obdobných. Tento předpoklad je pro každé služební místo představeného stanoven individuálně i v závislosti na tom, o jaké kolo výběrového řízení se jedná (viz § 54 odst. 3 a 5 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího služebního úřadu, § 55 odst. 3, 5 a 6 ZSS, jde-li o služební místo náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce, § 57 odst. 3, 5 a 6 ZSS, jde-li o služební místo ředitele odboru a § 58 odst. 3, 5 a 6 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího oddělení).

(2) Pro účely posouzení splnění předpokladu výkonu činností podle § 5 ZSS **ve správním úřadu** nelze vyloučit výkon činností podle § 5 ZSS nebo činností obdobných v jiných správních úřadech, které sice neodpovídají definici správního úřadu uvedené v § 3 ZSS²⁷, ale žadatel v nich vykonával činnosti podle § 5 ZSS nebo činnosti obdobné; obdobně to platí pro uznání délky výkonu činností podle § 5 ZSS nebo činností obdobných v jiných subjektech, které jsou v souvislosti s přijetím ZSS označeny jiným zákonem za služební úřady. Pro účely uznávání tohoto předpokladu dále není rozhodující formální označení pracovní pozice nebo její zařazení v příslušné platové třídě, ale rozhodující je povaha

²⁶ Žádost o vydání osvědčení fyzické osoby s uvedením příslušného stupně utajení (Důvěrné, Tajné, Přísně tajné) obsahuje písemné zdůvodnění nutnosti přístupu k utajovaným informacím (včetně uvedení funkce nebo činnosti v rámci služebního poměru, na jehož základě má být osvědčení vydáno); žádost musí být potvrzena odpovědnou osobou nebo tím, kdo bude fyzické osobě utajované informace poskytovat.

²⁷ Správním úřadem dle § 3 ZSS je ministerstvo a jiný správní úřad, jestliže je zřízen zákonem a je zákonem výslovně označen jako správní úřad nebo orgán státní správy.

činnosti, kterou žadatel vykonával, resp. to, zda se jednalo o činnosti obsahově odpovídající § 5 ZSS.

(3) Předpoklad délky výkonu činností podle § 5 ZSS, resp. činností obdobných, se dokládá příslušnými listinami (§ 51 odst. 3 ZSS). **Za takové listiny lze považovat např. pracovní smlouvy, potvrzení o zaměstnání vydané zaměstnavatelem, či výpis z personálního spisu, které prokazatelně potvrzují dosaženou délku a povahu činností podle § 5 ZSS**, resp. činností obdobných, a z nichž je vždy zřejmé, kdo je vydal²⁸. Stejně tak je příslušnými listinami třeba doložit předpoklad výkonu současně zastávané funkce nebo povahy současně zastávaného pracovního nebo služebního místa ve správních úřadech, krajských úřadech, obecních úřadech, popřípadě dalších institucích (včetně dalších doprovodných předpokladů, např. složení úřednické zkoušky²⁹, vojenská hodnost vojáka z povolání apod.). Zejména se bude jednat o jmenovací listiny, popř. pracovní smlouvu atd.

(4) Pokud je na služební místo představeného požadována podmínka výkonu praxe a podmínka zastávané pozice, musí žadatel tyto podmínky splňovat v zásadě ke dni podání žádosti. Pokud žadatel tuto podmínku splňoval ke dni podání žádosti a později v průběhu výběrového řízení tuto podmínku splňovat přestal, nelze ho již z výběrového řízení vyřadit nebo ho hodnotit jako neúspěšného. Pokud žadatel tuto podmínku v době podání žádosti nesplňoval, ale do doby vyřazování žádostí doloží, že již podmínku splňuje, nelze žadatele z výběrového řízení vyřadit.

(5) Je-li žadatel státním zaměstnancem zařazeným mimo výkon služby z organizačních důvodů podle § 62 ZSS a podmínku zastávané pozice splňoval na služebním místě, na kterém byl zařazen nebo jmenován bezprostředně před zařazením mimo výkon služby z organizačních důvodů, považuje se za žadatele, který danou podmínku účasti ve výběrovém řízení splňuje (např. státní zaměstnanec před zařazením mimo výkon služby byl jmenován na služebním místě představeného nebo vykonával činnosti v oboru služby, jehož se obsazované služební místo týká).

(6) Požaduje-li se pro účast ve výběrovém řízení na služební místo představeného praxe v uplynulém období, prodlužuje se toto období o dobu mateřské nebo rodičovské dovolené (§ 51 odst. 3 ZSS).

(7) Žadatel narozený přede dnem 1. prosince 1971, který žádá o přijetí do služebního poměru, resp. jmenování na služební místo představeného, má povinnost k žádosti doložit osvědčení podle § 4 odst. 1 zákona č. 451/1991 Sb., kterým se stanoví některé další předpoklady pro výkon některých funkcí ve státních orgánech a organizacích České a Slovenské Federativní Republiky, České republiky a Slovenské republiky, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**lustrační zákon**“). Toto osvědčení musí žadatel doložit již k žádosti, nicméně lze akceptovat, pokud žadatel k žádosti doloží alespoň doklad o tom, že o vydání osvědčení požádal – osvědčení však musí doložit nejpozději před vyhodnocením výsledků výběrového řízení výběrovou komisí; pokud osvědčení nedoloží, nemůže být ve výběrovém řízení hodnocen jako úspěšný. Dále k žádosti doloží čestné prohlášení podle § 4 odst. 3 lustračního zákona. Vzor tohoto čestného prohlášení tvoří přílohu č. 2 tohoto metodického pokynu.³⁰

²⁸ Za takovou listinu nelze považovat pouhý životopis žadatele, neboť se nejedná o listinu, která hodnověrně dokazuje výkon činností podle § 5 ZSS po zákonem stanovenou dobu.

²⁹ Pro účely účasti ve výběrovém řízení je třeba rozumět složením úřednické zkoušky úspěšné složení obecné části úřednické zkoušky a zvláštní části úřednické zkoušky alespoň z jednoho oboru služby, a to bez ohledu na to, v jakém oboru služby budou vykonávány činnosti na obsazovaném služebním místě.

³⁰ Podle § 2 odst. 1 lustračního zákona je předpokladem pro výkon funkce na služebních místech představených to, že občan v období od 25. 2. 1948 do 17. 11. 1989 nebyl

(8) Pro účely účasti ve výběrovém řízení na služební místo představeného má zástupce podle § 9 odst. 7 ZSS postavení představeného na takovém stupni řízení, který je o jeden stupeň nižší, než je představený, jehož zastupuje (např. zástupce ředitele odboru má pro účely účasti ve výběrovém řízení postavení vedoucího oddělení apod.).

Hlava III

Žádost o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného

Článek 18 **Podání žádosti**

(1) Žádost se podává služebnímu orgánu (§ 24 odst. 3 a 4 ZSS), a to písemně v českém jazyce (§ 24 odst. 8 ZSS). Povinnost písemného podání žádosti umožňuje její podání v listinné podobě prostřednictvím provozovatele poštovních služeb nebo osobním doručení žádosti v listinné podobě služebnímu orgánu (na adresu podatelny služebního orgánu, resp. úřadu), ale též podání v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky³¹. Z hlediska zachování lhůty pro podání žádosti nelze vyloučit též podání žádosti pomocí jiných technických prostředků uvedených v § 37 odst. 4 věta druhá SŘ; v takovém případě je však třeba, aby byla žádost do 5 dnů potvrzena některým z výše uvedených způsobů, jinak se na ni hledí jakoby nebyla podána.

(2) Vzory žádostí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo, resp. o jmenování na služební místo představeného tvoří přílohu č. 3 a 4 tohoto metodického pokynu a jsou současně s tímto pokynem v souladu s § 24 odst. 8 ZSS zveřejněny na internetových stránkách Ministerstva vnitra³².

-
- a) příslušníkem Sboru národní bezpečnosti zařazeným ve složce Státní bezpečnosti,
 - b) evidován v materiálech Státní bezpečnosti jako rezident, agent, držitel propůjčeného bytu, držitel konspiračního bytu, informátor nebo ideový spolupracovník Státní bezpečnosti,
 - d) tajemníkem orgánu Komunistické strany Československa nebo Komunistické strany Slovenska od stupně okresního nebo jemu na roveň postaveného výboru výše, členem předsednictva těchto výborů, členem ústředního výboru Komunistické strany Československa nebo ústředního výboru Komunistické strany Slovenska, členem Byra pro řízení stranické práce v českých zemích nebo členem Výboru pro řízení stranické práce v českých zemích, s výjimkou těch, kteří tyto funkce zastávali pouze v období od 1. 1. 1968 do 1. 5. 1969,
 - e) pracovníkem aparátu orgánů uvedených pod písmenem d) na úseku politického řízení Sboru národní bezpečnosti,
 - f) příslušníkem Lidových milicí,
 - g) členem akčního výboru Národní fronty po 25. 2. 1948, prověřkových komisí po 25. 2. 1948 nebo prověřkových a normalizačních komisí po 21. 8. 1968,
 - h) studentem na Vysoké škole Felixe Edmundoviče Dzeržinského při Radě ministrů Svazu sovětských socialistických republik pro příslušníky Státní bezpečnosti, Vysoké škole ministerstva vnitra Svazu sovětských socialistických republik pro příslušníky Veřejné bezpečnosti, Vyšší politické škole ministerstva vnitra Svazu sovětských socialistických republik nebo vědeckým aspirantem anebo účastníkem kursů delších než 3 měsíce na těchto školách.
- Skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. a) a b) lustračního zákona se dokládají osvědčením vydaným ministerstvem vnitra. Skutečnosti uvedené v § 2 odst. 1 písm. d) až h) lustračního zákona se dokládají čestným prohlášením.

³¹ V případě podání žádosti v elektronické podobě by měly být listiny prokazující splnění předpokladů a požadavků (jsou-li jako původní v analogové podobě) výstupem z autorizované konverze dokumentů dle ustanovení § 22 odst. 3 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, jinak mají povahu prosté kopie.

³² Žadatel se však formulářem vyvěšeným na webových stránkách MVČR, resp. formulářem, který bude přílohou oznámení o vyhlášení výběrového řízení, nemusí řídit. Je možné, že jeho žádost nebude odpovídat formuláři

(3) Žádost musí být podána ve lhůtě stanovené služebním orgánem [§ 24 odst. 7 písm. g) ZSS]. Podle § 164 odst. 1 ZSS **nesmí být lhůta pro podávání žádostí kratší než 10 dnů**. Zmeškání lhůty pro podávání žádostí nelze prominout podle § 41 SŘ. Po uplynutí lhůty pro podávání žádostí se nepřipouští změna žádosti, resp. nelze povolit změnu obsahu žádosti ve smyslu § 41 odst. 8 SŘ. Ve prospěch žadatelů a v návaznosti na judikaturu³³ je však třeba na lhůtu pro podání žádosti o přijetí do služebního poměru aplikovat § 40 SŘ, pokud jde o její zachování, neboť jde o lhůtu pro uplatnění práva.

(4) Pokud služebnímu orgánu nebyla ve výběrovém řízení doručena žádná žádost, služební orgán zruší výběrové řízení (resp. příslušné kolo výběrového řízení na služební místo představeného) usnesením vydaným podle § 164 odst. 5 věty čtvrté a odst. 7 ZSS, které pouze poznamená do spisu. Služební orgán poté vyhlásí nové výběrové řízení, resp. další kolo výběrového řízení na služební místo představeného (viz hlava IX tohoto metodického pokynu), pokud mezitím nenastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu). Vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení tvoří přílohu č. 5 tohoto metodického pokynu. O zrušení výběrového řízení v tomto případě služební orgán nikoho nevyrozumívá.

Článek 19 Náležitosti žádosti

(1) Žádost o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného musí obsahovat náležitosti uvedené v § 45 odst. 1 (resp. § 37 odst. 2) SŘ a dále náležitosti, které vyžaduje ZSS. Žádost tedy musí obsahovat všechny relevantní údaje o žadateli (tzn. z žádosti musí být patrné, kdo ji podal), ze žádosti musí vyplývat, zda se žadatel domáhá přijetí do služebního poměru a zda jeho žádost směřuje k zařazení na konkrétní služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, toto služební místo musí žadatel specifikovat.

(2) Žádost musí obsahovat všechny náležitosti, tj. mimo jiné též listiny, kterými žadatel dokládá splnění jednotlivých předpokladů a požadavků s výjimkou předpokladů, jejichž splnění žadatel dokládá při podání žádosti čestným prohlášením, které je součástí formuláře žádosti (více viz hlava II tohoto metodického pokynu).

(3) Žadatel, který dosud **není státním zaměstnancem ve služebním poměru**, žádá o přijetí do služebního poměru a současně **o zařazení na konkrétní služební místo** (v případě, služebního místa „řadového státního zaměstnance“) nebo **o jmenování na konkrétní služební místo představeného** (§ 24 odst. 4 ZSS).

(4) Žadatel, který **je státním zaměstnancem ve služebním poměru, nežádá o přijetí do služebního poměru**, ale podává žádost o zařazení na konkrétní služební místo nebo o jmenování na konkrétní služební místo představeného (§ 24 odst. 3 ZSS)³⁴.

žádosti. Pokud bude obsahovat všechny náležitosti stanovené zákonem, nemůže být služebním orgánem vyřazena.

³³ Viz např. nález Ústavního soudu sp.zn. IV. ÚS 365/97 ze dne 25.9.1998.

³⁴ Úspěšný žadatel, který bude vybrán na základě výsledku výběrového řízení, a je státním zaměstnancem, není znovu přijímán do služebního poměru, ale je zařazen na jiné služební místo podle § 49 ZSS nebo je jmenován na služební místo představeného podle § 51 a násl. ZSS. Jedná se o změnu služebního poměru – více viz Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2016, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru (např. přichází v úvahu možnost změny doby trvání služebního poměru).

(5) **Pokud žádost nemá některou z povinných náležitostí** (kromě dokladu o splnění požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi), je to důvod **pro vyřazení žádosti (§ 27 odst. 2 ZSS) z výběrového řízení** (viz článek 22 tohoto metodického pokynu).

(6) Pokud žadatel k žádosti přiložil originály některých listin (např. vysokoškolský diplom), které nejsou listinami určenými výhradně pro účely výběrového řízení, služební orgán si pro účely výběrového řízení pořídí do spisu kopii listiny, na které vyznačí úřední záznam, že jde o kopii pořízenou služebním orgánem z doloženého originálu listiny, a originál listiny vrátí žadateli (po provedeném výběrovém řízení nebo bezprostředně poté, co je do spisu pořízena kopie, např. při pohovoru).

Hlava IV

Doručení a hodnocení žádostí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného

Článek 20

Nakládání se žádostmi

(1) Po doručení žádostí služebnímu orgánu se doporučuje obálky se žádostmi neotevírat a po jejich zaevidování je uchovávat odděleně od dalších písemností, tak aby bylo zabráněno manipulaci s nimi (nejlépe např. v uzamykatelné schráně), a to až do uplynutí lhůty pro podávání žádostí. **Do uplynutí lhůty pro podání žádostí nelze nahlížet do spisu ve smyslu § 38 SŘ (§ 164 odst. 1 věta čtvrtá ZSS)**; po uplynutí lhůty se na nahlížení do spisu standardně použije § 38 SŘ, tj. zejména žadatelé mají právo nahlížet do celého spisu a všech jeho částí (včetně jednacího řádu výběrové komise, záznamu z jednání výběrové komise apod.) s výjimkou zákonem stanovených případů (kromě případů uvedených v § 38 odst. 6 SŘ je podle § 134 odst. 3 SŘ z nahlížení vyloučen protokol o hlasování výběrové komise).

(2) Žádost, která je doručena prostřednictvím datové schránky nebo elektronicky na adresu elektronické pošty služebního úřadu, je třeba vést v elektronické spisové službě jako neveřejný dokument. S ohledem na zásadu rovnosti se jeví jako vhodné, aby se žádostí v elektronické podobě bylo nakládáno obdobně jako se žádostí v listinné podobě, tj. aby se k posuzování žádosti přistoupilo až společně s ostatními žádostmi v listinné podobě po otevření obálek. Pro zachování postupu otevírání obálek je možné (nikoli však nutné), aby byl proveden převod žádosti v elektronické podobě do listinné podoby postupem podle § 69a³⁵ zákona č. 499/2004 Sb., o archivnictví a spisové službě a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, nebo aby byla provedena z moci úřední konverze³⁶

³⁵ Podle § 69a odst. 1 převádění dokumentu v analogové podobě na dokument v digitální podobě a naopak a změnu datového formátu dokumentu v digitální podobě provádí určený původce postupem zaručujícím věrohodnost původu dokumentu, neporušitelnost obsahu, čitelnost dokumentu a bezpečnost procesu převádění nebo změny formátu.

Podle § 69a odst. 3 před převedením dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo změnou datového formátu dokumentu v digitální podobě ověří určený původce platnost uznávaného elektronického podpisu, uznávané elektronické značky nebo kvalifikovaného časového razítka, je-li jimi dokument v digitální podobě opatřen, a platnost kvalifikovaných certifikátů, na kterých jsou založeny. Údaje o výsledku ověření a datum převedení dokumentu v digitální podobě na dokument v analogové podobě nebo datum změny datového formátu dokumentu v digitální podobě určený původce zaznamená a uchová je spolu s dokumentem vzniklým převedením nebo změnou datového formátu.

³⁶ § 23 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, ve znění pozdějších předpisů.

žádosti v elektronické podobě do listinné podoby a následně žádost vložena do samostatné obálky označené příslušným číslem jednacím a uložena společně s ostatními žádostmi doručenými v listinné podobě.

Článek 21

Otevírání obálek se žádostmi a hodnocení předpokladů pro účast ve výběrovém řízení

(1) Po uplynutí lhůty pro podání žádostí dojde k otevírání obálek se žádostmi a služební orgán u jednotlivých žádostí posuzuje, zda žadatelé splňují předpoklady a požadavky pro účast ve výběrovém řízení, resp. pro to, aby byli pozváni k pohovoru, nebo zda existují důvody pro vyřazení žádosti (§ 27 odst. 2 ZSS). Otevíráním obálek může služební orgán pověřit zaměstnance služebního úřadu [takové pověření může s ohledem na § 15 odst. 2 SŘ vyplývat též z vnitřního (služebního) předpisu], případně též zaměstnance, kteří jsou členy výběrové komise, kteří provedou vyhodnocení a následně předloží služebnímu orgánu návrh, které žádosti by měly být vyřazeny.

(2) O otevírání obálek a hodnocení předpokladů a požadavků pro účast ve výběrovém řízení vyhotoví služební orgán **protokol** (nazvaný např. protokol o otevírání obálek), ve kterém bude kromě obvyklých náležitostí (§ 18 odst. 2 SŘ) obsažen především závěr o tom, zda žádosti jednotlivých žadatelů obsahují všechny náležitosti a zda žadatel splnil všechny předpoklady a požadavky pro to, aby byl pozván k pohovoru. V závěru protokolu se uvede shrnutí, které žádosti jsou vyřazeny, resp. se navrhuje vyřadit, a naopak kteří žadatelé mají být pozváni k pohovoru.³⁷ Vzor protokolu o otevírání obálek tvoří přílohu č. 6 tohoto metodického pokynu.

Článek 22

Vyřazování žádostí

(1) V případě vyřazování žádostí se **neuplatní povinnost služebního orgánu vyzývat k odstranění vad žádosti** (tj. neuplatní se postup uvedený v § 45 odst. 2 SŘ). To však nevylučuje v rámci zásady vstřícnosti, aby případné nejasnosti či drobné nedostatky v žádosti či doložených dokladech byly projednány v rámci neformálního kontaktu s žadatelem – musí však být dodržena zásada rovnosti všech žadatelů.

(2) Žádost, která nemá náležitosti stanovené zákonem nebo je nesrozumitelná nebo ze žádosti není patrné, kdo ji podal nebo čeho se domáhá, bude služebním orgánem vyřazena [§ 27 odst. 2 písm. a) nebo b) ZSS].

(3) Dalším důvodem pro vyřazení žádosti je skutečnost, že žadatel nesplňuje předpoklady a požadavky podle § 25 ZSS s výjimkou požadavku uvedeného v § 25 odst. 5 písm. b) ZSS, tj. s výjimkou požadavku způsobilosti seznamovat se s utajovanými informacemi [§ 27 odst. 2 písm. c) ZSS] – k tomu blíže viz článek 16 tohoto metodického pokynu.

(4) Důvodem k vyřazení žádosti, jde-li o výběrové řízení na obsazení služebního místa představeného, je též nedoložení listin prokazujících předpoklad praxe, popř. nesplnění předpokladu praxe (viz článek 17 tohoto metodického pokynu) – podle příslušných ustanovení ZSS jde o základní předpoklad účasti ve výběrovém řízení. Důvodem k vyřazení žádosti, jde-li o výběrové řízení na obsazení služebního místa představeného, je

³⁷ V praxi nemusí být otevírání obálek a hodnocení došlých žádostí provedeno v jednom dni, zvláště s ohledem na počet došlých žádostí a časové možnosti služebního orgánu. Pokud probíhalo otevírání obálek a hodnocení žádostí ve dvou dnech, lze v protokolu pokračovat nebo vyhotovit dodatek k původnímu protokolu, případně vyhotovit nový protokol.

též nedoložení čestného prohlášení podle § 4 odst. 3 lustračního zákona. Důvodem k vyřazení žádosti je též nedoložení osvědčení podle § 4 odst. 1 lustračního zákona, případně dokladu potvrzujícího, že žadatel o vydání osvědčení požádal – více viz článek 17 odst. 7 tohoto metodického pokynu.

(5) **O vyřazení žádosti služební orgán nevydává rozhodnutí o zamítnutí žádosti. Žadatel se o vyřazení své žádosti vyrozumí (§ 27 odst. 2 ZSS).** Byť se o vyřazení žádosti nevydává rozhodnutí, musí vyřazení žádosti vždy posoudit služební orgán, případně jeho zástupce v návaznosti na § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 5 a 6 ZSS³⁸, přičemž **tento jeho úkon musí být zřejmý ze spisu výběrového řízení.** Může to učinit např. schválením návrhu na vyřazení žádosti, který v návaznosti na posouzení žádostí po otevření obálek provedla k tomu pověřená osoba v protokolu o otevírání obálek (např. záznamem na protokolu, že s návrhem na vyřazení žádosti souhlasí), případně tím, že sám podepíše vyrozumění o vyřazení žádosti z výběrového řízení. Vyrozumění o vyřazení žádosti se vyhotovuje písemně. Obsahem vyrozumění je stručné uvedení důvodu, ze kterého byla žádost vyřazena (důvod se musí shodovat s důvodem uvedeným v protokolu o otevírání obálek). Vyrozumění služební orgán vyhotoví a žadateli doručí bez zbytečného odkladu po otevření obálek; na rozdíl od samotného vyřazení žádosti (viz výše) vyrozumění o vyřazení žádosti může namísto služebního orgánu učinit (podepsat) i jiná k tomu pověřená osoba ve smyslu § 15 odst. 2 SŘ. Vzor vyrozumění o vyřazení žádosti tvoří přílohu č. 7 tohoto metodického pokynu.

(6) Služební orgán vyřadí též žádost podanou po lhůtě pro podávání žádostí. Takovému žadateli zašle služební orgán taktéž vyrozumění o vyřazení žádosti.

(7) Zákon nepředpokládá možnost podání opravného prostředku proti vyřazení žádosti. Pokud žadatel na zaslání vyrozumění zareaguje, je třeba takové podání³⁹ (nevyplyvá-li z jeho obsahu⁴⁰ něco jiného) posoudit jako stížnost podle § 175 SŘ, a to s ohledem na zásadu rovnosti žadatelů i v případech, kdy toto podání učiní státní zaměstnanec. Takovou stížnost je třeba vyřídit bez zbytečného odkladu, neboť způsob vyřízení stížnosti může mít vliv na další průběh výběrového řízení. K vyřízení stížnosti je příslušný služební orgán, který vyřazení provedl.

(8) Pokud byly ve výběrovém řízení vyřazeny všechny žádosti, služební orgán zruší výběrové řízení (resp. příslušné kolo výběrového řízení na služební místo představeného) usnesením vydaným podle § 28 odst. 4 (per analogiam) ve spojení s § 164 odst. 7 ZSS, které pouze poznamená do spisu. Služební orgán poté vyhlásí nové výběrové řízení, resp. další kolo výběrového řízení na služební místo představeného (viz hlava IX tohoto metodického pokynu), pokud mezitím nenastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu). Vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení tvoří přílohu č. 8 tohoto metodického pokynu. O zrušení výběrového řízení v tomto případě služební orgán žadatele nevyrozumívá, neboť již byli vyrozuměni o vyřazení žádosti a další úkon vůči nim by se jevil jako nadbytečný.

³⁸ Vyřazování žádostí nelze s ohledem na povahu tohoto úkonu přenést služebním předpisem na představené, ani k tomu nelze pověřit jinou oprávněnou úřední osobu ve smyslu § 15 odst. 2 SŘ; výjimkou je vyřazení provedené zástupcem služebního orgánu v návaznosti na § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 5 a 6 ZSS.

³⁹ Stejně jako většinu ostatních podání, jež by směřovaly proti průběhu výběrového řízení.

⁴⁰ Správní orgán podání vždy vyřizuje podle obsahu, nikoliv podle toho, jak je podatel nazve. Nazve-li vyřazený žadatel své podání např. „námitky“, nejedná se o námitky proti protokolu dle § 164 odst. 4 ZSS.

Hlava V

Odstoupení žadatele z výběrového řízení

Článek 23

Odstoupení z výběrového řízení podáním

(1) Žadatel je kdykoli v průběhu výběrového řízení oprávněn odstoupit z výběrového řízení.

(2) Jestliže žadatel odstoupí z výběrového řízení podáním ve formě uvedené v § 37 odst. 4 SŘ, služební orgán **vezme tuto skutečnost pouze na vědomí** a v souvislosti s odstoupením z výběrového řízení nečiní další úkon⁴¹, pokud nejde o případ, kdy odstoupí všichni žadatelé, což je důvod pro zrušení výběrového řízení podle § 164 odst. 5 věty čtvrté ZSS.

Článek 24

Domněnka odstoupení žadatele z výběrového řízení

(1) ZSS v § 27 odst. 6 stanoví tzv. **vyvratitelnou domněnku odstoupení žadatele z výběrového řízení**. Ta se uplatní, pokud se žadatel bez náležité omluvy nebo opakovaně nedostaví k pohovoru, v průběhu výběrového řízení ani na výzvu neposkytuje součinnost potřebnou k zajištění jeho účasti ve výběrovém řízení anebo je z jeho jednání jinak zřejmé, že již nemá zájem o účast ve výběrovém řízení⁴².

(2) Uplatnění domněnky odstoupení žadatele z výběrového řízení je **závislé na okolnostech případu**. Domněnka odstoupení žadatele z výběrového řízení se obecně uplatní tehdy, pokud je z jednání žadatele zřejmé, že již **nemá zájem o účast ve výběrovém řízení**. Jedná se zejména o případy, kdy žadatel sice učiní určitý úkon, kterým dává najevo svůj další nezájem o účast ve výběrovém řízení, ale **tento úkon neučiní zákonem (§ 37 odst. 4 SŘ) předpokládanou formou** (např. informuje o odstoupení z výběrového řízení pouze telefonicky nebo e-mailem bez elektronického podpisu). I v těchto případech je však třeba žadatele vhodným způsobem **vyrozumět o tom, že s ohledem na jeho jednání se má za to, že z výběrového řízení odstoupil**, neboť s ohledem na formu jednání žadatele (problém s identifikací žadatele) je třeba mu dát najevo, že se v jeho případě uplatnila domněnka odstoupení z výběrového řízení (aby měl případně možnost tuto domněnku vyvrátit, pokud by vyšlo najevo, že neformální úkon nebyl učiněn z jeho vůle).

(3) ZSS nad rámec obecného pravidla pro uplatnění domněnky odstoupení žadatele z výběrového řízení z důvodu nezájmu o účast ve výběrovém řízení stanoví **demonstrativně i konkrétní případy, kdy se domněnka uplatní**. Domněnku odstoupení žadatele z výběrového řízení v případě, že se **bez náležité omluvy nebo opakovaně nedostaví k pohovoru**, blíže rozvádí článek 31 tohoto metodického pokynu. Domněnka odstoupení žadatele z výběrového řízení se dále uplatní, pokud žadatel **v průběhu výběrového řízení ani na výzvu neposkytuje součinnost potřebnou k zajištění jeho účasti ve výběrovém řízení**. V tomto případě se jedná o blíže nespecifikované případy, kdy žadatel v průběhu výběrového řízení přestane spolupracovat (pokud je tato spolupráce nutnou podmínkou k řádnému dokončení výběrového řízení) a nereaguje ani na výzvu

⁴¹ Pokud žadatel odstoupí z výběrového řízení ústně do protokolu, rovněž kromě zaznamenání této skutečnosti do protokolu není třeba činit další úkon, neboť protokol o odstoupení z výběrového řízení nahradí záznam podle § 164 odst. 6 ZSS.

⁴² Domněnka se může uplatnit v průběhu celého výběrového řízení, tj. až do vydání rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, resp. zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného.

služebního orgánu, v níž je o možnosti uplatnění domněnky odstoupení z výběrového řízení poučen. Může se např. jednat o situaci, kdy žadatel v průběhu výběrového řízení přestane komunikovat a neučiní ani neformální úkon (viz výše) směřující k jeho odstoupení z výběrového řízení nebo kdy žadatel i v pozdějších fázích výběrového řízení neposkytne služebnímu orgánu dostatečnou součinnost potřebnou k vydání rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo.

(4) Na uplatnění domněnky odstoupení žadatele z výběrového řízení navazuje § 164 odst. 6 ZSS, podle něhož nevyrozumí-li žadatel služební orgán nebo výběrovou komisi o odstoupení z výběrového řízení písemně, učiní se o odstoupení žadatele z výběrového řízení záznam do spisu. Záznam o odstoupení z výběrového řízení může být na samostatné listině (musí v něm být uvedeny skutečnosti, ze kterých je uplatnění domněnky odstoupení z výběrového řízení zřejmé, zejména pak datum, čas a způsob provedení úkonu, který se považuje za odstoupení žadatele z výběrového řízení), ale úlohu tohoto záznamu splní i vyrozumění žadatele, že se domněnka odstoupení z výběrového řízení uplatnila, jehož stejnopis bude obsahem spisu.

Článek 25

Odstoupení všech žadatelů z výběrového řízení

Pokud odstoupí všichni žadatelé, služební orgán zruší výběrové řízení (resp. příslušné kolo výběrového řízení na služební místo představeného) usnesením vydaným podle § 164 odst. 5 věty čtvrté a odst. 7 ZSS, které pouze poznamená do spisu. Služební orgán poté vyhlásí nové výběrové řízení resp. další kolo výběrového řízení na služební místo představeného (viz hlava IX tohoto metodického pokynu), pokud mezitím nenastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu). Vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení tvoří přílohu č. 9 tohoto metodického pokynu.

Hlava VI

Výběrová komise

Článek 26

Členství ve výběrové komisi

(1) Podobu výběrové komise v případě výběrového řízení na obsazení služebního místa státního zaměstnance upravuje § 28 odst. 1 ZSS. V případě služebních míst představených stanoví ZSS pro obsazení výběrové komise na jednotlivá služební místa představených odchylky (viz článek 29 tohoto metodického pokynu o zvláštní úpravě výběrových komisí).

(2) Návrh na jmenování a samotné jmenování členem výběrové komise činí osoba k tomu příslušná podle ZSS v závislosti na tom, jaké služební místo má být obsazeno. Návrh na jmenování člena výběrové komise musí být proveden písemnou formou. Pokud z objektivních důvodů osoba, která je příslušná navrhnout některé z členů výběrové komise, nemůže tento návrh učinit (např. služební místo ředitele odboru není obsazeno nebo je tento představený dočasně nechopen výkonu služby) a z tohoto důvodu by nebylo možné výběrové řízení dokončit v zákonné lhůtě 90 dnů (§ 164 odst. 1 ZSS), navrhne členy výběrové komise určený zástupce této osoby podle § 9 odst. 7 ZSS a pokud tento zástupce není, tak bezprostředně nadřízený představený této osoby.

(3) **Členem výběrové komise nesmí být služební orgán, který výběrové řízení vyhlásil, a jemu nadřízený služební orgán.**

(4) Jednotliví členové výběrové komise jsou v souladu s § 159 odst. 1 písm. j) bod 3 ZSS jmenováni a odvoláváni na základě rozhodnutí služebního orgánu, resp. osoby ke jmenování příslušné, vydaného ve správním řízení. Vzor rozhodnutí o jmenování členů výběrové komise tvoří přílohu č. 10 tohoto metodického pokynu.

(5) Služební orgán může kromě zákonem požadovaného počtu členů výběrové komise jmenovat také dalšího člena (případně členy) s postavením náhradníka, který zastoupí člena výběrové komise, jenž nemůže funkci dočasně vykonávat.

(6) Předpokladem jmenování členem výběrové komise není souhlas státního zaměstnance, neboť to patří k jeho povinnostem podle § 77 odst. 1 písm. m) ZSS. Z důvodu procesní ekonomie lze však doporučit předchozí domluvu s konkrétními osobami na jmenování členem výběrové komise. V případě odvolání státního zaměstnance proti jmenování členem výběrové komise, pokud by argumentoval pouze nezájmem o výkon funkce, aniž by to řádně odůvodnil např. závažnými osobními či pracovními důvody, by však neměl odvolací služební orgán odvolání vyhovět.

(7) Členem výběrové komise musí být osoba k tomu odborně způsobilá, zejména by dosažené vzdělání člena výběrové komise, jeho odborné zaměření, popřípadě jiná odborná kvalifikace a zkušenosti měly být odpovídající ve vztahu k odborným požadavkům stanoveným pro obsazované služební místo, tak, aby člen výběrové komise byl schopen objektivního posouzení odborných předpokladů jednotlivých žadatelů.

(8) Členem výběrové komise může být i osoba, která není státním zaměstnancem. Zákon však neupravuje povinnost takové osoby stát se členem výběrové komise, proto navrhnout a jmenovat jí do funkce lze po předchozí dohodě a souhlasu této osoby.

(9) **Důvodem pro odvolání člena výběrové komise z funkce by měly být pouze závažné skutečnosti**, například to, že se člen výběrové komise nemůže z objektivních důvodů účastnit jednání výběrové komise (např. dlouhodobá nemoc, delší služební cesta, apod.) nebo je-li shledána pochybnost o jeho nepodjatosti.

Článek 27

Rozhodování o podjatosti člena výběrové komise

(1) Na členy výběrové komise se **vztahuje § 14 SŘ o vyloučení z projednávání a rozhodování věci**. Žadatel ve výběrovém řízení může namítat podjatost člena výběrové komise (postupem podle § 14 odst. 2 SŘ), jakmile se o ní dozví (s následkem možného vyloučení člena výběrové komise z projednávání a rozhodování ve věci). Stejně tak člen výběrové komise, který se dozví o okolnostech nasvědčujících tomu, že je vyloučen z projednávání a rozhodování ve věci, je povinen postupovat podle § 14 odst. 3 SŘ (např. za situace, kdy jako bezprostředně nadřízený představený vůči obsazovanému služebnímu místu zjistí, že žadateli ve výběrovém řízení jsou jak jemu nyní podřízení zaměstnanci, tak žadatelé z jiného útvaru či služebního úřadu nebo osoby, které nejsou státními zaměstnanci – jeho setrváním ve výběrové komisi by byl narušen princip rovnosti žadatelů).

(2) Pokud se **člen výběrové komise dozví o okolnostech nasvědčujících, že je vyloučen z projednávání a rozhodování věci, je povinen o tom uvědomit předsedu výběrové komise**, resp. ostatní členy výběrové komise, která se musí následně usnést na tom, zda dotyčný člen výběrové komise je nebo není vyloučen z projednávání a rozhodování věci. Při rozhodování výběrové komise nebude ve smyslu § 134 odst. 4 SŘ hlasovat člen výběrové komise, o jehož podjatosti se jedná. **Usnesení výběrové komise**

o tom, zda dotýčný člen výběrové komise je či není vyloučen z projednávání a rozhodování věci, se pouze poznamená do spisu (§ 14 odst. 4 SŘ). Pokud výběrová komise rozhodne o tom, že její člen je z projednávání a rozhodování věci vyloučen, uvědomí o tom předseda výběrové komise bez zbytečného odkladu příslušný služební orgán, který členy výběrové komise jmenoval, a ten tohoto člena výběrové komise odvolá. Pokud byl současně se jmenováním ostatních členů výběrové komise jmenován i její člen v postavení náhradníka, určí služební orgán členem výběrové komise tohoto náhradníka; usnesení o tom se pouze poznamená do spisu (§ 14 odst. 4 SŘ). Pokud současně se jmenováním ostatních členů výběrové komise člen výběrové komise v postavení náhradníka nebyl jmenován, služební orgán bez zbytečného odkladu jmenuje člena výběrové komise, který vyloučeného člena nahradí.

(3) **Pokud je žadatelem vznesena námitka podjatosti** některého z členů výběrové komise podle § 14 odst. 2 SŘ, výběrová komise bude postupovat podle § 134 odst. 4 SŘ, tj. o námitce podjatosti **rozhodne usnesením v prvním stupni sama výběrová komise**. Hlasovat o námitce podjatosti nemůže ten člen výběrové komise, jehož podjatost je namítána (§ 134 odst. 4 věty první SŘ). Usnesení se oznamuje žadateli, který námitku podjatosti vznesl. Proti usnesení lze podat odvolání, které nemá odkladný účinek – o odvolání by rozhodoval služební orgán, který výběrovou komisi jmenoval.

(4) **Pokud se výběrová komise nebude o námitce podjatosti jejího člena schopna usnést**, bude postupovat podle § 134 odst. 4 věty druhé ve spojení s § 14 odst. 4 věty třetí SŘ, a to tak, že o vznesené námitce podjatosti **uvědomí nadřízený správní orgán**, kterým je služební orgán, který výběrovou komisi jmenoval; ten o námitce podjatosti rozhodne. Uvedeným způsobem bude nutné postupovat, pokud v případě rozhodování výběrové komise o námitce podjatosti svého člena dojde k rovnosti hlasů zbývajících dvou členů výběrové komise nebo v případě, že bude námitka vznesena vůči několika členům výběrové komise najednou a jeden z nich bude následně vyloučen⁴³. Obdobně bude třeba v zásadě postupovat z důvodu neschopnosti se o námitce podjatosti usnést i tehdy, kdy námitky podjatosti budou vzneseny proti dvěma nebo všem členům výběrové komise, a pokud námitky budou mít i shodný obsahový základ, neboť může nastat pochybnost o nepodjatosti dalších členů výběrové komise již při samotném rozhodování o námitce podjatosti prvního z členů výběrové komise vzhledem k tomu, že se obdobný důvod námitky týká i dalšího člena nebo i obou dalších členů výběrové komise; členové výběrové komise rozhodující o námitce podjatosti jiného člena, ačkoli vůči nim byla též vznesena námitka podjatosti ze stejného důvodu, musí důsledně zvážit, zda okolnosti nenasvědčují tomu, že ve věci rozhodování o námitce podjatosti jsou z rozhodování vyloučeni⁴⁴.

(5) Pokud o vyloučení člena výběrové komise rozhodne na základě námitky podjatosti sama výběrová komise, uvědomí o tom předseda výběrové komise bez zbytečného odkladu služební orgán, který členy výběrové komise jmenoval. Pokud je o námitce podjatosti (ať již výběrovou komisí či služebním orgánem) rozhodnuto tak, že člen výběrové komise, vůči němuž byla námitka podjatosti vznesena, je z projednávání a rozhodování věci vyloučen, služební orgán tohoto člena výběrové komise odvolá. Pokud byl současně se jmenováním ostatních členů výběrové komise jmenován i člen výběrové komise v postavení náhradníka, určí služební orgán členem výběrové komise tohoto

⁴³ Vyloučený člen výběrové komise by již nemohl o další námitce hlasovat a současně by nemohl hlasovat další člen výběrové komise, vůči němuž byla námitka rovněž vznesena – to by v praxi znamenalo, že by zbýval již pouze jeden, případně dva členové výběrové komise a výběrová komise by se tak stala neschopnou se usnést.

⁴⁴ Bude na odvolacím orgánu, aby na základě případně podaného odvolání důsledně hodnotil, zda k objektivnímu zhodnocení vznesených námitek skutečně došlo a zda při rozhodování o námitce podjatosti o ní nerozhodoval člen výběrové komise, který měl být z rozhodování o této námitce vyloučen.

náhradníka; usnesení o tom se pouze poznamená do spisu (§ 14 odst. 4 SŘ). Pokud současně se jmenováním ostatních členů výběrové komise člen výběrové komise v postavení náhradníka nebyl jmenován, služební orgán bez zbytečného odkladu jmenuje člena výběrové komise, který vyloučeného člena nahradí.

(6) **Pokud je podjatost člena výběrové komise žadatelem namítnuta před konáním pohovoru nebo v jeho průběhu, výběrová komise pohovor přeruší,** neboť nejprve je třeba vyřešit otázku možné podjatosti člena výběrové komise. Pokud na základě vyloučení některého z členů výběrové komise z projednávání a rozhodování věci dojde k obměně členů výběrové komise, a pokud již byly provedeny pohovory (byť zčásti), je třeba pohovory opakovat tehdy, pokud provedení pohovoru výběrovou komisí za účasti vyloučeného člena výběrové komise mohlo mít vliv na zákonnost výběrového řízení (i v případě, že pohovor byl proveden zatím pouze s žadatelem, který podjatost nenamítal, je třeba zvážit, zda nemohlo dojít k jeho neoprávněnému zvyhodnění).

Článek 28

Organizace jednání výběrové komise

(1) Výběrová komise je kolegiálním orgánem a její jednání a usnášení se řídí § 134 SŘ (§ 164 odst. 2 ZSS).

(2) Výběrová komise je způsobilá se usnášet tehdy, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jejích členů (§ 134 odst. 2 SŘ). Hlasování a další úkony výběrové komise řídí její předseda zvolený zpravidla na prvním zasedání⁴⁵ výběrové komise, popř. člen výběrové komise pověřený na základě jednacího řádu. Pokud se jedná o výběrové komise na obsazení služebních míst některých představených, je předsedou výběrové komise ten, o němž to stanoví ZSS.

(3) O jednání výběrové komise se pořizuje záznam. Vzor záznamu z jednání výběrové komise tvoří přílohu č. 11 tohoto metodického pokynu.

(4) Výběrová komise přijímá **jednací řád**, v němž stanoví **podrobnosti o jednání kolegiálního orgánu** (§ 134 odst. 5 SŘ). Jednací řád zejména upravuje způsob svolávání výběrové komise, způsob volby předsedy a způsob hlasování. V jednacím řádu je také nutno blíže upravit samotný průběh pohovoru⁴⁶. Vzor jednacího řádu výběrové komise tvoří přílohu č. 12 tohoto metodického pokynu.

Článek 29

Zvláštní úprava výběrových komisí ve výběrových řízeních na obsazení služebních míst představených

V případě služebních míst představených stanoví ZSS pro výběrové komise na obsazení jednotlivých služebních míst představených odchylky od § 28 odst. 1 ZSS: počet členů výběrové komise, okruh kandidátů na jmenování členem výběrové komise

⁴⁵ Doporučuje se, aby se před konáním prvního pohovoru sešla výběrová komise tak, aby schválila jednací řád a zvolila si svého předsedu.

⁴⁶ V jednacím řádu je možno upravit např. to, kdo klade žadatelům otázky, způsob hodnocení pohovoru – tj. například to, zda se o každém jednotlivém žadateli komise usnáší, zda uspěl či neuspěl nebo se žadatel hodnotí na základě předem dané bodové škály, tj. zda se pohovor boduje a v návaznosti na to, v jakém případě lze uchazeče uznat za úspěšného či neúspěšného. Do jednacího řádu je možno upravit postavení sekretariátu výběrové komise a popsat, jaké administrativní úkony mají jeho členové činit.

a příslušnost ke jmenování (resp. navrhování) členů výběrové komise závisí na konkrétním služebním místě představeného⁴⁷.

Hlava VII

Pohovor před výběrovou komisí

Článek 30

Pozvánka k pohovoru

(1) S žadatelem, jehož žádost nebyla vyřazena (viz článek 22 tohoto metodického pokynu), provede výběrová komise pohovor, který může být doplněn i písemnou zkouškou konanou buď před, nebo i po pohovoru (více viz článek 34 tohoto metodického pokynu). ZSS nestanoví bližší podmínky pro termín konání pohovoru, měl by se z praktických důvodů konat s několikadenním odstupem⁴⁸ od vyhodnocení žádostí (tzn. až po odeslání vyrozumění o vyřazení žádostí žadatelům, kteří nesplnili podmínky pro to, aby byli pozváni k pohovorům), ale současně v takovém časovém horizontu, aby bylo možné výběrové řízení dokončit⁴⁹ ve lhůtě stanovené v § 164 odst. 1 ZSS (90 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podávání žádostí).

(2) Služební orgán nebo osoba k tomu pověřená informuje členy výběrové komise o výsledku otevírání obálek (zpravidla o tom, kolik bylo doručeno žádostí, kolik žádostí bylo vyřazeno a jaký počet žadatelů byl, resp. by měl být pozván k pohovoru).

(3) Pozvání k pohovoru (k písemné zkoušce) by mělo být písemné (§ 15 odst. 1 SR), nicméně s ohledem na časové urychlení konání pohovorů (písemné zkoušky) lze pozvat žadatele s jeho souhlasem i jinou než písemnou formou (např. telefonicky) nebo je možné využít rychlejší neformální prostředky komunikace (e-mailem) – v případě použití těchto méně formálních prostředků komunikace nelze následně vůči žadateli uplatnit negativní důsledky, pokud se bez náležité omluvy na pohovor (písemnou zkoušku) nedostaví a následně v návaznosti na vyrozumění o uplatnění domněnky odstoupení z výběrového řízení (viz článek 31 tohoto metodického pokynu) bude namítat, že pozvání neobdržel. Vzor pozvánky k pohovoru a k písemné zkoušce tvoří přílohu č. 13 a 14 tohoto metodického pokynu. Obsahem pozvání je zejména určení data, času a místa konání pohovoru (písemné zkoušky); do pozvání je dále nutno uvést, které listiny je žadatel ještě povinen před pohovorem doložit, případně zda pohovor bude doplněn písemnou zkouškou, a dále i poučení o následcích nedostavení se na pohovor (písemnou zkoušku). O pozvání žadatele jinými prostředky učiní služební orgán záznam do spisu (§ 15 odst. 1 SR).

⁴⁷ Speciální úprava výběrové komise je v

- a) § 52 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo náměstka pro státní službu,
- b) § 53 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo státního tajemníka,
- c) § 54 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího služebního úřadu,
- d) § 55 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo náměstka pro řízení sekce nebo ředitele sekce,
- e) § 57 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo ředitele odboru a
- f) § 58 odst. 2 ZSS, jde-li o služební místo vedoucího oddělení.

⁴⁸ V závislosti na rychlosti administrace výběrového řízení lze doporučit například lhůtu 5 až 7 dnů.

⁴⁹ Vydat rozhodnutí o přijetí do služebního poměru, resp. zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného.

Článek 31 Nedostavení se na pohovor

(1) **Pokud se žadatel z účasti na pohovoru náležitě omluví, provede výběrová komise se žadatelem na jeho požádání pohovor v náhradním termínu (§ 27 odst. 5 věta první ZSS).** V případě náležité omluvy žadatele z pohovoru má žadatel právo na provedení pohovoru v náhradním termínu, ovšem ten musí být určen tak, aby nebylo ohroženo dokončení výběrového řízení v zákonem stanovené lhůtě 90 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podávání žádostí (tj. ve lhůtě uvedené v § 164 odst. 1 ZSS). Žadateli bude poskytnut pouze jeden náhradní termín pohovoru, při jehož stanovení by mělo být přihlédnuto k uváděným důvodům a případnému návrhu žadatele, což však neznamená, že tento návrh musí být bezvýhradně akceptován. Náležitou omluvou nemusí být vždy omluva učiněná pouze standardním podáním ve smyslu § 37 odst. 4 SŘ, ale je nutné akceptovat i neformální prostředky komunikace (telefon, fax, e-mail). Náležitou omluvou není jen omluva před termínem konání pohovoru, ale s ohledem na okolnosti případu i omluva učiněná s určitým časovým odstupem, pokud je učiněna bez zbytečného odkladu po odpadnutí překážky, která k neúčasti na pohovoru vedla, a pokud dle povahy případu nebylo možné omluvit se před konáním pohovoru (konkrétní lhůtu, do které je třeba se omluvit nelze stanovit, neboť je třeba vždy vycházet z okolností případu). Náležitá omluva rovněž předpokládá, že se žadatel nemohl na pohovor dostavit z nějakého důležitého důvodu – ten je třeba hodnotit nejen objektivně ve vztahu k výběrovému řízení a zájmu na obsazení služebního místa, ale též subjektivně ve vztahu ke konkrétnímu žadateli, přičemž se nemusí vždy jednat o důvod, který bude na jeho vůli zcela nezávislý (např. služební cesta, krátkodobá zdravotní indispozice, ale i důvody osobní povahy, např. zaplacená dovolená).

(2) **Pokud se žadatel nemůže dostavit k pohovoru pro překážku na jeho vůli nezávislou, pro kterou není možné provést pohovor v takovém náhradním termínu, aby bylo možné výběrové řízení dokončit⁴⁹ do 90 dnů ode dne uplynutí lhůty pro podávání žádostí (tj. ve lhůtě uvedené v § 164 odst. 1 ZSS), může výběrová komise se souhlasem služebního orgánu stanovit náhradní termín pohovoru až po odpadnutí této překážky (§ 27 odst. 5 věta druhá ZSS).** V tomto případě je předpokladem pro stanovení náhradního termínu pohovoru, pro který se nestihne výběrové řízení dokončit v zákonné lhůtě, pouze existence překážky na vůli žadatele nezávislé. Musí se tedy jednat o překážku, jejíž vznik a trvání nemohl žadatel ovlivnit (zejména vážné dlouhodobé zdravotní důvody). Na stanovení tohoto náhradního termínu však není nárok, neboť výběrová komise může ke stanovení takového náhradního termínu přistoupit pouze se souhlasem služebního orgánu, který souhlas udělí pouze tehdy, pokud provedení pohovoru v náhradním termínu, a tedy nedokončení výběrového řízení v zákonem stanovené lhůtě nebrání řádnému plnění úkolů služebního úřadu (§ 27 odst. 5 věta třetí ZSS). Služební orgán tedy při zvažování souhlasu s náhradním termínem pohovoru musí hodnotit nejen zájem žadatele na účasti ve výběrovém řízení, ale též zájem na řádném plnění úkolů služebního úřadu, které jsou plněny i prostřednictvím obsazovaného služebního místa, a výběrové řízení proto nelze z tohoto důvodu protahovat, neboť déle trvajícím neobsazením daného služebního místa je řádný výkon dané agendy ohrožen.

(3) Pokud by služební orgán souhlas s náhradním termínem pro konání pohovoru po odpadnutí překážky na vůli žadatele nezávislé neposkytl, musela by výběrová komise stanovit náhradní termín pro konání pohovoru pouze tak, aby nebylo ohroženo dokončení výběrového řízení v zákonem stanovené lhůtě. Výběrová komise v tomto případě dle možností služebního úřadu zváží i jiné možnosti provedení pohovoru na základě individuálních okolností a povahy překážky, např. provedení pohovoru v místě aktuálního pobytu žadatele (místo bydliště, ale např. i zdravotnické zařízení, pokud to provoz tohoto zdravotnického zařízení nebo stav žadatele umožňují) nebo pomocí jiných technických prostředků (např. videokonference). Pokud jiné možnosti provedení pohovoru nepřicházejí

v úvahu, a je-li to možné, služební orgán se žadatele dotáže, zda stále trvá jeho zájem o účast ve výběrovém řízení.

(4) Pokud se žadatel bez náležité omluvy nebo opakovaně nedostaví k pohovoru, má se za to, že z výběrového řízení odstoupil (§ 27 odst. 6 ZSS). Uvedené se uplatní jak v případech, kdy se žadatel jednou nedostaví na pohovor a náležitě se neomluví, tj. nebude mu z tohoto důvodu stanoven ani náhradní termín pohovoru, tak i tehdy, když žadateli bude náhradní termín stanoven, ale ten se nedostaví ani na tento náhradní termín (důvod nedostavení se k pohovoru se v případě náhradního termínu již nezkoumá); to se týká i případů, kdy bude žadateli stanoven náhradní termín pohovoru z důvodu překážky na jeho vůli nezávislé (ať již se souhlasem služebnímu orgánu v pozdějším termínu nebo bez jeho souhlasu v termínu umožňujícím dokončit výběrové řízení v zákonné lhůtě). Jakmile tedy nastane situace, že se žadatel dvakrát na pohovor nedostaví, má se za to, že z výběrového řízení odstoupil (z náhradního termínu pohovoru se již žadatel nemůže omluvit). O tom, že se uplatnila domněnka odstoupení žadatele z výběrového řízení a že tím pro žadatele výběrové řízení končí, se žadatel vhodným způsobem vyrozumí. O této domněnce odstoupení z výběrového řízení se dle § 164 odst. 6 ZSS učiní záznam do spisu – úlohu tohoto záznamu však splní vyrozumění žadatele, jehož stejnopis bude obsahem spisu.

Článek 32

Postup před konáním pohovorů

(1) Před konáním pohovoru (tj. v den konání pohovoru bezprostředně před jeho samotným konáním, resp. před konáním písemné zkoušky, která se koná před pohovorem) se u jednotlivých žadatelů ověří, zda v souladu s § 26 odst. 2 ZSS doložili před pohovorem listiny osvědčující splnění předpokladů podle § 25 odst. 1 písm. a) a e) ZSS, **pokud je již nedoložili k žádosti, popřípadě zda doložili úředně ověřené kopie nebo originály listin, které k žádosti doložili pouze jako prosté kopie. Jde zejména o:**

- a) **průkaz totožnosti**¹⁴, kterým kromě totožnosti ve smyslu § 36 odst. 5 SŘ a věku žadatel prokáže též občanství České republiky, občanství jiného členského státu Evropské unie nebo občanství státu, který je smluvním státem Dohody o Evropském hospodářském prostoru (Norsko, Lichtenštejnsko, Island) [§ 25 odst. 1 písm. a) a b) ZSS]; pokud žadatel jako doklad osvědčující státní občanství doložil k žádosti osvědčení o státním občanství, výběrová komise i tak před pohovorem ověří jeho totožnost. O předložení průkazu totožnosti se učiní **záznam do spisu**¹⁵,
- b) **listinu dokládající dosažené vzdělání** [§ 25 odst. 1 písm. e) ZSS] – pokud žadatel před pohovorem nedoložil úředně ověřenou kopii příslušné listiny, která by mohla zůstat součástí spisu, ale předložil originál listiny, učiní se o předložení listiny **záznam do spisu**, popř. se pořídí kopie listiny, na které vyznačí úřední záznam, že jde o kopii pořízenou z originálu listiny předložené před pohovorem,
- c) **úředně ověřené kopie nebo originály listin prokazující splnění požadavků** podle § 25 odst. 5 ZSS, byly-li k žádosti doloženy pouze prosté kopie.

(2) Pokud žadatel nedoloží nejpozději před pohovorem, resp. před písemnou zkouškou, která se koná před pohovorem, některou z listin uvedených v předchozím odstavci, **nelze s ním pohovor provést a je to důvod pro vyřazení žádosti na základě § 27 odst. 2 ZSS** – vyřadit žádost i v tomto případě musí služební orgán, nikoli výběrová komise (výběrová komise v takovém případě tedy pohovor se žadatelem neprovede a navrhne služebnímu orgánu vyřazení žádosti). Výběrová komise může takovému žadateli poskytnout náhradní termín pohovoru⁵⁰. Pokud takový žadatel nepředloží listiny ani před

⁵⁰ Žadatel na náhradní termín pohovoru nemá nárok. Výběrová komise náhradní termín může v rámci zásady vstřícnosti poskytnout v závislosti na konkrétních okolnostech výběrového řízení zejména tehdy, kdy to umožňuje organizace výběrového řízení (např. pohovory jsou organizovány ve více dnech nebo se

případným náhradním termínem pohovoru, navrhne výběrová komise služebnímu orgánu vyřazení žádosti a ten žádost z výběrového řízení vyřadí.

(3) Před konáním pohovoru (tj. v den konání pohovoru, resp. bezprostředně před jeho samotným konáním) se ověří i to, zda žadatel doložil **originál nebo úředně ověřenou kopii oznámení nebo osvědčení podle zákona o ochraně utajovaných informací** [pokud je požadavek podle § 25 odst. 5 písm. b) ZSS na služební místo stanoven]. Nedoložení této listiny však nemůže být důvodem pro vyřazení žádosti z výběrového řízení – více viz článek 16 tohoto metodického pokynu.

(4) Jde-li o služební místo představeného, ověří se před pohovorem též to, zda žadatel narozený přede dnem 1.12.1971 předložil **originál nebo ověřenou kopii osvědčení podle § 4 odst. 1 lustračního zákona**. Pokud žadatel k žádosti doložil doklad o tom, že o vydání osvědčení požádal a u pohovoru sdělí, že osvědčení mu ještě nebylo vydáno, pohovor lze provést – osvědčení však musí doložit nejpozději před vyhodnocením výsledků výběrového řízení výběrovou komisí⁵¹; pokud osvědčení nedoloží, nemůže být ve výběrovém řízení hodnocen jako úspěšný.

Článek 33 **Provádění pohovoru a jeho obsah**

(1) Pohovor s žadateli se vždy koná v rámci jednání výběrové komise na obsazení konkrétního služebního místa. ZSS nevylučuje, aby byl služební orgán a bezprostředně nadřízený představený (pokud není členem výběrové komise) přítomen konání pohovoru, nesmí se však v souladu s § 134 odst. 1 věta čtvrtá SŘ účastnit porady a hlasování výběrové komise a nesmí jako nečlen výběrové komise žádným způsobem ovlivňovat rozhodování o jednotlivých žadatelích.

(2) Přestože platí, že kolegiální orgán je způsobilý se usnášet, je-li přítomna nadpoloviční většina všech jeho členů, lze zvláště s ohledem na zachování principu rovnosti žadatelů doporučit, aby pohovor byl prováděn výběrovou komisí vždy v plném počtu (provedení pohovoru jednou se třemi členy výběrové komise a podruhé se dvěma členy by znemožňovalo rovné hodnocení žadatelů – např. různý celkový počet bodů), resp. ve stejném složení (různí členové výběrové komise mohou různě hodnotit).

(3) ZSS neupravuje blíže obsah pohovoru, pohovor musí být zaměřen na obor služby, jehož se výběrové řízení týká (zejména se zaměřením na činnosti vykonávané na obsazovaném služebním místě), a na plnění jiného odborného požadavku (§ 27 odst. 3 ZSS). Obsah pohovoru bude vždy vycházet z jeho cíle, kterým je především výběr nejvhodnějších žadatelů na dané služební místo.

(4) Každý člen výběrové komise může žadateli klást otázky odborného charakteru tj. otázky znalostní, zaměřené na obor služby, který bude na konkrétním služebním místě vykonáván. Výběrová komise může klást také otázky týkající se předchozí profesní dráhy žadatele (např. dosavadní zkušenosti žadatele v příslušném oboru, v případě služebních míst představených také manažerské kompetence, dále např. na schopnosti práce v týmu) a také jeho motivace účastnit se konkrétního výběrového řízení.

v harmonogramu výběrového řízení již předem počítá s náhradním termínem pohovorů). Výběrová komise v případě možnosti poskytnout náhradní termín dbá na zásadu rovného přístupu k žadatelům.

⁵¹ Za tím účelem může výběrová komise žadateli poskytnout přiměřenou lhůtu.

(5) Otázky osobního charakteru, které s plněním odborných požadavků na konkrétní služební místo nesouvisí, jsou nepřípustné⁵².

(6) Otázky kladené jednotlivým žadatelům by měly být jednotného charakteru, popřípadě zcela identické, aby byla zajištěna rovnost žadatelů a objektivita hodnocení jejich odborných předpokladů pro výkon činností vykonávaných na obsazovaném služebním místě; to nevylučuje kladení doplňujících otázek reagujících na konkrétní odpovědi žadatele, nicméně otázky by se měly držet příslušné oblasti, do které spadaly otázky původně položené.

(7) Součástí pohovoru může být i ověření znalosti cizího jazyka, je-li požadována⁵³. V takovém případě je k pohovoru nutno zajistit účast osoby způsobilé znalost cizího jazyka ověřit⁵⁴, pokud takovou osobou není některý z členů výběrové komise. Naopak pokud pro určité služební místo požadavek úrovně znalosti cizího jazyka není stanoven, nemůže výběrová komise úroveň znalosti cizího jazyka u pohovoru ověřovat. Pokud by výběrová komise u určitého žadatele znalost jazyka ověřovala a u druhého nikoliv, mohlo by se jednat o vadu výběrového řízení (nerovný přístup k jednotlivým žadatelům).

(8) Pokud se to s ohledem na povahu služebního místa, resp. činností na něm vykonávaných jeví jako vhodné, lze u žadatelů ověřit i jejich digitální gramotnost, ať již v rámci písemné zkoušky či praktickým vyzkoušením jejich dovedností práce s výpočetní technikou.

(9) O vykonaném pohovoru lze poříditi též zvukový záznam. Žadatel však musí být o pořízení takového záznamu informován.

Článek 34

Písemná zkouška doplňující pohovor

(1) Pohovor lze v souladu s § 27 odst. 4 ZSS doplnit písemnou zkouškou; na uvedené musí být žadatel upozorněn nejpozději před konáním pohovoru; tuto informaci lze též uvést již v oznámení o vyhlášení výběrového řízení, případně v pozvánce k pohovoru.

(2) Písemná zkouška může být jako doplnění pohovoru konána buď před, nebo i po pohovoru. Pokud není dále stanoveno jinak, nelze na základě výsledků písemné zkoušky neprovést se žadatelem pohovor. O obsahu písemné zkoušky a způsobu jejího hodnocení se musí výběrová komise usnést ještě před konáním písemné zkoušky (zpravidla bude obsah a způsob hodnocení písemné zkoušky součástí jednacího řádu výběrové komise nebo jeho přílohou). Pokud má být součástí pohovoru i ověření znalosti cizího jazyka, může být také část písemné zkoušky v cizím jazyce. Pokud bude písemná zkouška předcházet ústnímu pohovoru, lze obsah ústního pohovoru přizpůsobit i výsledkům písemné zkoušky, resp. dotazy na obsah písemné zkoušky navázat, ovšem při dodržení zásady rovnosti žadatelů.

⁵² Mohlo by tím dojít k porušení zásady rovného zacházení a nediskriminace zakotvených v zákoně č. 198/2009 Sb., o rovném zacházení a o právních prostředcích ochrany před diskriminací a o změně některých zákonů (antidiskriminační zákon), ve znění pozdějších předpisů.

⁵³ Lze doporučit, aby s žadatelem byla vedena přímo část pohovoru v cizím jazyce, žadateli také může být předložen k pohovoru text, nad kterým probíhá diskuze v cizím jazyce. S odkazem na § 27 odst. 4 nelze vyloučit ani konání písemné zkoušky, jejíž část bude v cizím jazyce (např. písemný překlad).

⁵⁴ Dotyčná osoba musí sama minimálně splňovat uvedený požadavek úrovně znalosti cizího jazyka, ale musí být také schopná fakticky znalost žadatele ověřit.

(3) Je-li žadatelů, jejichž žádost nebyla vyřazena podle § 27 odst. 2 ZSS, nejméně 10, lze pohovor doplnit písemnou zkouškou konanou před provedením pohovoru, která bude plnit účel předvýběru žadatelů, se kterými bude následně proveden ústní pohovor.

(4) Pokud bude prováděna písemná zkouška jako předvýběr žadatelů, kteří budou pozváni k ústnímu pohovoru, je třeba o jejím konání žadatele informovat předem již v pozvánce k pohovoru, resp. k písemné zkoušce. V těchto případech se jeví jako vhodné rozdělit konání písemné a ústní části pohovorů, tj. provést nejdříve písemnou zkoušku se všemi žadateli a teprve následně po vyhodnocení písemné zkoušky pozvat žadatele, kteří splnili předem stanovené podmínky, k ústnímu pohovoru.

(5) O pravidlech, na základě nichž budou někteří žadatelé zváni k ústnímu pohovoru (stejně jako o obsahu písemné zkoušky a způsobu jejího hodnocení), se musí výběrová komise usnést ještě před konáním písemné zkoušky, nikoliv až na základě jejích výsledků (zpravidla budou i tato pravidla součástí jednacího řádu výběrové komise nebo jeho přílohou), neboť tato písemná zkouška musí být pro všechny žadatele stejná, aby nedošlo k porušení principu rovnosti žadatelů. Dopředu je tedy nutné stanovit pravidla, ze kterých bude vyplývat, kolik žadatelů a případně s jakými výsledky bude pozváno k ústnímu pohovoru, přičemž minimálně musí být vždy pozváno alespoň 5 žadatelů, kteří vykonali písemnou zkoušku nejlépe. Není ale vyloučeno, že pravidla budou dopředu nastavena tak, že bude pozváno žadatelů více (např. tak, že bude pozváno nejlepších 8 žadatelů včetně těch, kteří mají stejný počet bodů jako 8. žadatel nebo tak, že budou pozváni všichni žadatelé, kteří dosáhli určitého počtu bodů, resp. 5 nejlepších žadatelů, pokud nikdo stanoveného počtu bodů nedosáhl).

(6) Pokud byla provedena písemná zkouška jako předvýběr žadatelů, kteří budou pozváni k ústnímu pohovoru, žadatelé, se kterými podle předem nastavených pravidel nebyl pohovor proveden, se považují za žadatele, kteří ve výběrovém řízení neuspěli (§ 28 odst. 2 věta druhá ZSS). Tito žadatelé budou tedy jako neúspěšní uvedeni v protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení a mají možnost podat námitky podle § 164 odst. 4 ZSS.

Článek 35

Hodnocení pohovoru a sestavení pořadí úspěšných a neúspěšných žadatelů

(1) Členové výběrové komise jsou povinni zachovávat rovný přístup k žadatelům, tj. rovnost v hodnocení a hodnotit každého žadatele objektivně.

(2) Bližší podmínky hodnocení musí být součástí jednacího řádu výběrové komise.

(3) S odkazem na princip rovnosti žadatelů a transparentnosti výběrového řízení se doporučuje, aby výběrová komise zvolila bodové hodnocení žadatelů. V takovém případě musí být způsob bodového ohodnocení, resp. rozpětí bodového hodnocení, popis míry splnění jednotlivých požadavků (s uvedením okruhů, které jsou u jednotlivých žadatelů hodnoceny) a stanovení počtu bodů pro úspěšnost ve výběrovém řízení, uveden buď přímo v jednacím řádu výběrové komise, jeho příloze, nebo v samostatném dokumentu, na jehož přijetí se výběrová komise musí usnést ještě před konáním prvního pohovoru.

(4) Po provedeném pohovoru každý člen výběrové komise hlasuje o tom, zda žadatel uspěl či neuspěl. Forma usnesení výběrové komise poté zní „uspěl“/„neuspěl“. Pokud byl zvolen systém bodového hodnocení, vychází se při hlasování z výsledků bodového hodnocení, resp. z minimální hranice pro úspěšnost ve výběrovém řízení. Výběrová komise dále podle § 28 odst. 2 ZSS hlasováním vybere z žadatelů, kteří ve

výběrovém řízení uspěli, 3 nejvhodnější žadatele. O hlasování se pořizuje protokol podle § 134 odst. 3 SŘ. Protokol o hlasování vždy podepisují přítomní členové výběrové komise a osoba, která byla pověřena sepsáním protokolu; při nahlížení do spisu podle § 38 SŘ⁵⁵ je nahlížení do protokolu o hlasování vyloučeno. Pro tento účel se jeví jako vhodné, uchovávat protokol o hlasování výběrové komise v rámci spisového materiálu v uzavřené obálce. Protokol o hlasování tvoří přílohu č. 15 tohoto metodického pokynu

(5) Výběrová komise dále v návaznosti na výsledky pohovoru a výběr 3 nejvhodnějších žadatelů sestaví pořadí dalších žadatelů, kteří ve výběrovém řízení uspěli, a seznam žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli.

Hlava VIII

Protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení, námítky proti protokolu a zrušení výběrového řízení na základě námitek nebo v případě neúspěchu všech žadatelů

Článek 36

Protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení

(1) Výběrová komise po zhodnocení všech žadatelů vyhotoví protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení, který obsahuje všechny náležitosti uvedené v § 164 odst. 3 ZSS, tj. označení služebního orgánu, oboru služby a služebního místa, kterého se výběrové řízení týká, jména a příjmení členů výběrové komise, výsledek provedeného výběrového řízení. Protokol musí dále obsahovat datum jeho vyhotovení, podpis všech členů výběrové komise, poučení o možnosti podat proti výsledku výběrového řízení námítky s uvedením lhůty pro jejich podání a komu se podávají. Bylo-li vedeno spojené výběrové řízení, je uvedené nutno promítnout i do protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení.

(2) Do protokolu se dále uvedou jména **3 nejvhodnějších žadatelů⁵⁶ vybraných podle § 28 odst. 2 ZSS, jejichž jména jsou v protokolu uvedena v abecedním pořadí⁵⁷**. Jména dalších úspěšných žadatelů se uvedou již v pořadí, v jakém ve výběrovém řízení uspěli (tzn. v pořadí 4. až X.). Na závěr se uvede do protokolu seznam žadatelů, kteří ve výběrovém řízení neuspěli (opět v abecedním pořadí).

(3) Pokud se výběrového řízení zúčastnili méně než 3 žadatelé, netvoří to překážku konání výběrového řízení.

(4) Pokud ve výběrovém řízení uspěli méně než 3 žadatelé, uvedou se v souladu s § 28 odst. 3 ZSS v protokolu jména těchto úspěšných žadatelů v abecedním pořadí a následuje v abecedním pořadí uvedení jmen neúspěšných žadatelů.

(5) V protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení se tedy uvádějí pouze **jména žadatelů, kteří byli pozváni k pohovoru** nebo vykonávali písemnou zkoušku jako

⁵⁵ Nahlížet do spisu nelze do uplynutí lhůty pro podávání žádostí.

⁵⁶ V případě spojených výběrových řízení se uvedou jména 3 nejvhodnějších žadatelů (v případě spojení 2 a 3 výběrových řízení); pokud služební orgán spojil řízení na obsazení více než 3 služebních míst, je nutno uvést potřebný počet nejvhodnějších žadatelů podle počtu obsazovaných služebních míst (pokud byla spojena výběrová řízení na 5 služebních míst, uvede se 5 nejvhodnějších žadatelů apod.).

⁵⁷ Nikoliv tedy v pořadí, v jakém se dle názoru výběrové komise umístili.

předvýběr žadatelů, kteří budou pozváni k ústnímu pohovoru (**již není důvod uvádět jména žadatelů, jejichž žádosti byly vyřazeny, kteří odstoupili z výběrového řízení, nebo se u nich uplatnila domněnka odstoupení z výběrového řízení**).

(6) Vzor protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení tvoří přílohu č. 16 tohoto metodického pokynu.

(7) Služební orgán v souladu s § 164 odst. 4 ZSS **vyrozumí písemně žadatele o výsledku výběrového řízení, a to tím, že žadateli zašle stejnopis protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení**. Jednotlivé stejnopisy protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení nebudou anonymizovány⁵⁸.

(8) Pokud se výběrového řízení zúčastní maximálně 3 žadatelé a všichni jsou výběrovou komisí označeni jako úspěšní (tj. není ve smyslu § 164 odst. 4 ZSS žádný žadatel, který by byl oprávněn podat námitky), lze protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení zaslat žadatelům současně s vyrozuměním, kterým jim bude sděleno, zda byli na základě dohody mezi služebním orgánem a bezprostředně nadřízeným představeným vybráni jako nejvhodnější žadatelé k přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo (viz článek 40 odst. 8 tohoto metodického pokynu), pokud k zaslání protokolu a vyrozumění úspěšných žadatelů dojde bez zbytečného odkladu po provedení pohovoru.

Článek 37

Námitky proti protokolu a zrušení výběrového řízení na základě námitek

(1) Proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení mohou žadatelé, kteří ve výběrovém řízení **neuspěli, a žadatelé, kteří ve výběrovém řízení uspěli, ale nebyli vybráni jako nejvhodnější (tj. nebyli mezi vybranými 3 nejvhodnějšími žadateli⁵⁹)**, **podat výběrové komisi námitky, a to do 5 dnů ode dne doručení protokolu (§ 164 odst. 4 ZSS)**. Lhůta pro podání námitek se počítá v souladu s § 40 SŘ.

(2) Námitky proti protokolu musí být **podány pouze písemně⁶⁰** a musí z nich být zřejmé, proti jakému výběrovému řízení směřují.

(3) Námitky proti protokolu musí obsahovat **odůvodnění nesouhlasu** s výsledkem výběrového řízení. Žadatel může namítat jakoukoliv skutečnost, která mohla ovlivnit zákonnost výběrového řízení. Námitky tedy mohou spočívat například v nesouhlasu s posouzením úspěšnosti či neúspěšnosti jednotlivých žadatelů v návaznosti na stanovené podmínky hodnocení, mohou směřovat proti samotnému procesu výběru, proti způsobu vedení pohovoru a otázkám kladeným výběrovou komisí. Žadatel by mohl namítat i nerovnost v přístupu k jednotlivým žadatelům nebo podmínky a způsob hodnocení písemné

⁵⁸ Výběrové řízení, ačkoliv obsahuje množství specifík, je správním řízením, tj. řízením dle části druhé SŘ. Na zpracování osobních údajů účastníků řízení ve správním řízení za účelem vedení tohoto řízení se vztahuje § 5 odst. 2 písm. a) zákona č. 101/2000 Sb., o ochraně osobních údajů, ve znění pozdějších předpisů, tedy ustanovení umožňující zpracovávat osobní údaje i bez souhlasu subjektu údajů. Protokol o průběhu a výsledku výběrového řízení je správním aktem, který má v sobě obsahovat především výsledek výběrového řízení v podobě údajů o jednotlivých žadatelích. Jak předpokládá § 164 odst. 4 ZSS, stejnopis protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení musí být zaslán všem účastníkům řízení – tj. všem žadatelům, kteří jsou v protokolu zahrnuti. Navíc v protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení se uvádí údaje o žadatelích pouze v nezbytném minimálním rozsahu.

⁵⁹ Námitky tudíž nemohou podat ani úspěšní žadatelé, pokud je jich ve výběrovém řízení pouze 3 a méně.

⁶⁰ Tj. v listinné podobě, ale též v elektronické podobě podepsané uznávaným elektronickým podpisem nebo prostřednictvím datové schránky.

zkoušky (zejména v případech, kdy písemná zkouška slouží jako předvýběr žadatelů, kteří budou pozváni k pohovoru) apod.

(4) Námitky proti protokolu mohou také směřovat proti jednotlivým částem písemného vyhotovení protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení. Zejména pokud by chyběla některá z náležitostí protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení, mohlo by to v závislosti na konkrétních okolnostech způsobovat podstatnou vadu řízení mající vliv na zákonnost výběrového řízení (např. pokud by nebylo patrné, jakého výběrového řízení se protokol týká, zejména by například chybělo označení obsazovaného služebního místa nebo např. pokud by v protokolu chybělo jméno některého z žadatelů, kteří se dostavili k pohovorům). Při posuzování důvodnosti námitek je třeba hodnotit též to, zda jde o vadu, která může mít vliv na zákonnost, resp. výsledek výběrového řízení.

(5) Opravu zřejmých nesprávností (chyby v psaní, zkomoleniny, chybná data, chybné počty) v protokolu lze provést postupem podle § 18 odst. 5 SR.

(6) Posouzení podaných námitek přísluší **výběrové komisi** (nikoli služebnímu orgánu), která může námitkám vyhovět nebo je zamítne (§ 164 odst. 5 ZSS), přičemž o způsobu vyřízení námitek vyrozumí žadatele, který námitky podal. Vzor vyrozumění o vyřízení námitek tvoří přílohu č. 17 tohoto metodického pokynu.

(7) Pokud výběrová komise námitkám **vyhoví**, pak sama výběrové řízení (resp. příslušné kolo výběrového řízení na služební místo představeného) zruší, a to **usnesením o zrušení výběrového řízení podle § 164 odst. 5 věty druhé a odst. 7 ZSS**, které se pouze poznamená do spisu. Vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení tvoří přílohu č. 18 tohoto metodického pokynu. Pokud na základě podaných námitek výběrová komise výběrové řízení usnesením poznamenaným do spisu zruší, **vyrozumí o zrušení výběrového řízení všechny žadatele, kteří byli zahrnuti v protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení** (bez ohledu na to, zda byli hodnoceni jako úspěšní nebo neúspěšní). Služební orgán poté vyhlásí nové výběrové řízení resp. znovu totéž kolo výběrového řízení na služební místo představeného (viz hlava IX tohoto metodického pokynu), pokud mezitím nenastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu).

(8) V případě spojeného výběrového řízení, bude výběrové řízení i na základě vyhovění jediné z námitek zrušeno jako celek.

(9) Lhůta k vyřízení námitek je **15 dní**; její běh se počítá ode dne následujícího po dni, ve kterém byly námitky doručeny.

(10) Neodůvodněné námitky a námitky, z nichž není zřejmé, proti jaké části protokolu směřují, výběrová komise **zamítne jako nedůvodné** (§ 164 odst. 5 ZSS).

Článek 38

Zrušení výběrového řízení v případě neúspěchu všech žadatelů

Pokud ve výběrovém řízení žádný žadatel neuspěl, služební orgán zruší výběrové řízení (resp. příslušné kolo výběrového řízení na služební místo představeného) usnesením vydaným podle § 28 odst. 4 ve spojení s § 164 odst. 7 ZSS, které pouze poznamená do spisu. Služební orgán poté vyhlásí nové výběrové řízení, resp. další kolo výběrového řízení na služební místo představeného (viz hlava IX tohoto metodického pokynu), pokud mezitím nenastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu). Vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení tvoří přílohu č. 19 tohoto metodického pokynu. O zrušení výběrového řízení v tomto případě služební orgán žadatele vyrozumí.

Hlava IX

Vyhlášení dalších kol výběrových řízení na obsazení služebních míst představených

Článek 39

(1) V případě výběrových řízení na obsazení služebních míst představených upravují jednotlivá ustanovení ZSS (§ 53 a násl. ZSS⁶¹) povinnost služebního orgánu vyhlásit **druhé nebo třetí kolo výběrového řízení**, pokud **žádný z účastníků výběrového řízení v předchozím kole neuspěl**. Druhé, resp. třetí kolo výběrového řízení se vyhlašuje **i v případě**, kdy se **nikdo** v prvním, resp. druhém kole **nepřihlásil**, **všichni** žadatelé z výběrového řízení **odstoupili** nebo byly **žádosti všech žadatelů vyřazeny**, neboť i v těchto případech není ve výběrovém řízení, resp. v daném kole úspěšný žadatel.

(2) Pokud v prvním, resp. druhém kole výběrového řízení byli někteří žadatelé (žadatel) označeni jako úspěšní, ale **nikdo z žadatelů nebyl vybrán postupem podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS**, je nutno již vyhlásit výběrové řízení znovu, resp. je nutné vyhlásit **totéž kolo výběrového řízení**, neboť další kolo výběrového řízení může být konáno pouze v případě, že nikdo ve výběrovém řízení neuspěl a nikoli v případě, že byl úspěšný žadatel, ale služební orgán v dohodě s bezprostředně nadřízeným nikoho nevybral. Stejně tak je třeba vyhlásit **znovu totéž kolo výběrového řízení**, pokud bylo **zrušeno na základě námitek** proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení.

(3) Pokud žadatel, úspěšný v daném kole výběrového řízení, odstoupí po uzavření dohody o výběru nejvhodnějšího žadatele, může dojít opětovně k výběru dalšího vhodného žadatele podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS. Pokud žadatel do služby nenastoupí po vydání rozhodnutí o přijetí do služebního poměru (nejde-li o případ závažné překážky podle § 31 odst. 2 ZSS), nelze již vybrat dalšího úspěšného žadatele, ani konat další kolo výběrového řízení, ale je nutno rozhodnutí o přijetí do služebního poměru zrušit podle § 31 odst. 2 ZSS a výběrové řízení vyhlásit znovu od začátku (od prvního kola). Pokud by v den nástupu do služby na služebním místě nenastoupil žadatel, který již byl státním zaměstnancem (na základě rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného), nelze postupovat podle § 31 odst. 2 ZSS, ale mohlo by se podle okolností (pokud neexistuje na straně zaměstnance omluvitelná nepřítomnost ve službě) jednat o porušení povinnosti státního zaměstnance, neboť rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného je předběžně vykonatelným rozhodnutím o změně služebního poměru.

(4) Při vyhlášení dalšího kola výběrového řízení se rozšiřuje okruh žadatelů, kteří se mohli přihlásit do výběrového řízení v předchozím kole o nové skupiny potencionálních žadatelů (srov. formulace „výběrového řízení se může dále zúčastnit“).

(5) V dalších kolech výběrového řízení se mohou účastnit i žadatelé, kteří v předchozích kolech neuspěli.

(6) Pokud **ve třetím kole** výběrového řízení na obsazení služebního místa představeného nastane situace, že
a) se nikdo nepřihlásil,

⁶¹ Pouze na služební místo náměstka pro státní službu a personálního ředitele sekce pro státní službu stanoví ZSS výběrové řízení jednokolové.

- b) žádosti všech žadatelů byly vyřazeny,
 - c) všichni žadatelé z výběrového řízení odstoupili,
 - d) žádný z účastníků výběrového řízení neuspěl,
 - e) bylo rozhodnuto výběrovou komisí o zrušení výběrového řízení na základě námitek proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení,
 - f) byli někteří žadatelé (žadatel) označeni jako úspěšní, ale nikdo z žadatelů nebyl vybrán postupem podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS,
- vyhlásí se po zrušení výběrového řízení opět třetí kolo výběrového řízení. Tento postup lze opakovat, dokud není na základě výběrového řízení služební místo obsazeno; věta druhá odstavce 3 tohoto článku platí obdobně.

Hlava X

Výběr nejvhodnějšího žadatele a jeho nástup do služby

Článek 40

Dohoda o výběru nejvhodnějšího žadatele a zrušení výběrového řízení, pokud k dohodě nedojde

(1) Po provedení výběru nejvhodnějších žadatelů výběrovou komisí (pokud žádný z žadatelů nepodal námitky proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení, resp. nebylo-li takovým námitkám vyhověno), služební orgán činí bez zbytečného odkladu kroky směřující k výběru nejvhodnějšího žadatele v souladu s § 28 odst. 2 ZSS (pokud uspěli alespoň 3 žadatelé) nebo podle § 28 odst. 3 ZSS (pokud uspěli méně než 3 žadatelé).

(2) Služební orgán a bezprostředně nadřízený představený (ve vztahu k danému služebnímu místu, které má být obsazeno) spolu uzavřou písemnou dohodu podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS. Pokud je služební orgán současně bezprostředně nadřízeným představeným, dohodu podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS neuzavírá a pouze vybere nejvhodnějšího žadatele⁶². Vzor dohody o výběru nejvhodnějšího žadatele tvoří přílohu č. 20 tohoto metodického pokynu.

(3) Služební orgán a bezprostředně nadřízený představený si mohou před uzavřením dohody za účelem bližšího seznámení pozvat nejvhodnější žadatele uvedené v protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení k neformálnímu osobnímu jednání. V takovém případě musí být dodržován princip rovnosti žadatelů, tj. pozváni musí být případně všichni žadatelé, kteří jsou v protokolu označeni jako nejvhodnější a obsah jednání by měl být srovnatelný. O jednání se pořídí záznam.

(4) Obsahem dohody podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS musí být především identifikační údaje vybraného žadatele a projev vůle služebnímu orgánu a bezprostředně nadřízeného představeného, že na služební místo společnou dohodou vybírají konkrétního žadatele. Dohoda musí být datována a podepsána oběma stranami. Pokud z objektivních důvodů bezprostředně nadřízený představený nemůže dohodu uzavřít (např. služební místo ředitele odboru není obsazeno nebo je tento představený dočasně neschopen výkonu služby) a z tohoto důvodu by nebylo možné výběrové řízení dokončit v zákonné lhůtě 90 dnů (§ 164 odst. 1 ZSS), zastoupí ho při uzavření dohody určený zástupce podle § 9 odst. 7 ZSS a pokud tento zástupce není, tak bezprostředně nadřízený představený tohoto představeného.

⁶² O takovém výběru není nutné pořizovat zvláštní záznam, neboť projev vůle služebnímu orgánu ve vztahu k výběru se projeví v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení nebo jmenování na služební místo.

(5) Poté, co je uzavřena dohoda o výběru nejvhodnějšího žadatele, služební orgán nebo jím pověřená osoba⁶³ s žadatelem projedná den nástupu do služby na konkrétním služebním místě. Jedná-li se o státního zaměstnance ve služebním poměru, který bude na základě výsledku výběrového řízení zařazen na jiné služební místo podle § 49 ZSS, resp. jmenován na služební místo podle § 52 a násl. ZSS, je služební orgán, který bude rozhodovat o zařazení nebo jmenování státního zaměstnance na služební místo, povinen projednat⁶⁴ se služebním orgánem ve služebním úřadu, v němž je státní zaměstnanec dosud zařazen nebo jmenován, datum nástupu státního zaměstnance do služby na novém služebním místě. Datum nástupu do služby na novém služebním místě musí být zvoleno tak, aby státní zaměstnanec byl na původním služebním místě schopen dokončit neodkladné služební úkoly, resp. předat dosud vykonávanou agendu. Pokud se služební orgány na datu nástupu státního zaměstnance na novém služebním místě nedohodnou, stanoví se datum nástupu do služby na novém služebním místě v maximální lhůtě 60 dnů počítané ode dne vydání rozhodnutí o zařazení nebo jmenování na služební místo, a to analogicky k době uvedené v § 60 odst. 2 a § 73 ZSS⁶⁵.

(6) Po uzavření dohody je služební orgán rovněž **povinen zajistit vstupní lékařskou prohlídku vybraného žadatele** podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických zdravotních službách, ve znění pozdějších předpisů. Pokud vybraný žadatel nemá potřebnou zdravotní způsobilost, považuje se ze zákona dohoda od počátku za neplatnou (§ 28 odst. 5 ZSS). V takovém případě může dojít opětovně k výběru dalšího vhodného žadatele podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS. U žadatele, který je státním zaměstnancem, není nutné zajišťovat lékařskou prohlídku, pokud žadatel na vyzvání doloží platný lékařský posudek podle zákona č. 373/2011 Sb., o specifických lékařských službách, ve znění pozdějších předpisů, z osobního spisu.

(7) Na základě výběru nejvhodnějšího úspěšného žadatele na obsazení služebního místa následně služební orgán rozhodne o přijetí žadatele do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo o jmenování na služební místo představeného (nebo o zařazení na jiné služební místo podle § 49 ZSS, resp. jmenování na služební místo představeného podle § 52 a násl. ZSS).

(8) Ostatní úspěšné žadatele vybrané jako nejvhodnější podle § 28 odst. 2 nebo úspěšné žadatele podle § 28 odst. 3, kteří však nebyli na základě dohody služebního orgánu a bezprostředně nadřízeného představeného vybráni k obsazení služebního místa⁶⁶, služební orgán vyrozumí o tom, že na základě uvedené dohody rozhodl o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného anebo o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného jiného žadatele – rozhodnutí o nepřijetí do služebního poměru, resp. zamítnutí žádosti se nevydává (§ 164 odst. 8 ZSS). Vzor tohoto vyrozumění (jakož

⁶³ Např. k tomu pověřený zaměstnanec personálního útvaru, který připravuje rozhodnutí o zařazení nebo jmenování žadatele.

⁶⁴ Nejedná se o souhlas služebního orgánu dle § 162 odst. 3 ZSS, neboť zařazení na nové služební místo se netýká působnosti původního služebního úřadu, tj. nevyjadřuje formální souhlas s novým zařazením nebo jmenováním na služební místě, a nový služební orgán státního zaměstnance zařazuje sám na své služební místo. Původní služební orgán nemůže takovému zařazení bránit. Oba služební orgány jsou však povinny hledat kompromisní řešení v zájmu principu vstřícnosti a v zájmu principu dobré správy.

⁶⁵ Tj. analogicky k povinnosti služebního orgánu vydat rozhodnutí o žádosti o skončení služebního poměru nebo o odvolání z místa představeného tak, aby ke skončení služebního poměru nebo k odvolání z místa představeného došlo nejpozději do uplynutí 60 dnů ode dne podání žádosti o odvolání ze služebního místa představeného / skončení služebního poměru.

⁶⁶ Tj. o jejich přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného anebo o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného služební orgán nerozhodl.

i vyrozumění úspěšných žadatelů, o nichž mohla být uzavřena dohoda podle § 28 ZSS, o tom, že výběrové řízení bylo zrušeno z důvodu, že žádný z úspěšných žadatelů nebyl podle § 28 ZSS vybrán) tvoří přílohu č. 21 tohoto metodického pokynu.

(9) Jestliže k dohodě mezi oběma stranami nedojde, resp. služební orgán (pokud je současně bezprostředně nadřízeným představeným) žádného vhodného žadatele nevybere (tato skutečnost se vhodným způsobem poznamená do spisu), služební orgán zruší výběrové řízení (resp. příslušné kolo výběrového řízení na služební místo představeného) usnesením vydaným podle § 28 odst. 4 ve spojení s § 164 odst. 7 ZSS, které pouze poznamená do spisu. Služební orgán poté vyhlásí nové výběrové řízení, resp. totéž kolo výběrového řízení na služební místo představeného (viz hlava IX tohoto metodického pokynu), pokud mezitím nenastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu). Vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení tvoří přílohu č. 22 tohoto metodického pokynu. O zrušení výběrového řízení v tomto případě služební orgán vyrozumí žadatele, kteří byli v protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení označeni jako úspěšní.

(10) Pokud bylo vedeno společné výběrové řízení na obsazení více služebních míst a v řízení uspělo méně žadatelů, než je počet obsazovaných služebních míst, nebo nedošlo k uzavření dohod o všech obsazovaných služebních místech, služební orgán využije postup upravený v § 140 odst. 3 SŘ a výběrové řízení o služebním místě, které nemůže být obsazeno žádným jiným úspěšným žadatelem, nebo u kterého nedošlo k úspěšnému uzavření dohody, ze společného řízení vyloučí. Služební orgán následně postupem podle § 28 odst. 4 ZSS (viz předchozí odstavce) zruší vyloučené výběrové řízení.

Článek 41

Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného

(1) Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru kromě obecných náležitostí uvedených v § 68 a násl. SŘ obsahují náležitosti uvedené v § 30 odst. 1 ZSS. Rozhodnutí o zařazení na služební místo a rozhodnutí o jmenování na služební místo představeného, musí obsahovat kromě obecných náležitostí uvedených v § 68 a násl. SŘ také náležitosti uvedené v § 30 odst. 2 ZSS.

(2) K jednotlivým náležitostem rozhodnutí:

1. **Obor služby** – seznam oborů služby je uveden v příloze k nařízení vlády č. 106/2015 Sb., o oborech státní služby. Na jednom služebním místě může být vykonáván jeden, i více oborů služby, a to podle věcného zařazení činnosti, kterou státní zaměstnanec vykonává. Do rozhodnutí poté služební orgán uvede všechny obory služby, které se vážou ke konkrétnímu služebnímu místu. Činnosti, kterými jsou např. kontrola, správní řízení nebo správní trestání, které nemají samostatný obor státní služby, je třeba podřadit pod takový obor státní služby, který odpovídá věcné působnosti, ve které jsou tyto činnosti vykonávány (např. správní řízení a správní trestání v oblasti dopravy, bude zařazeno v oboru státní služby „Doprava“)⁶⁷;

⁶⁷ Zařazením služebního místa do oboru (oborů) státní služby se vymezí rámec možných správních činností zahrnutých v rámci služebního místa. Na služebním místě pak budou moci být vykonávány správní činnosti, které pro daný obor služby vyplývají z právní úpravy příslušné agendy, postavení služebního úřadu, ve kterém je služební místo zařazeno, v rámci hierarchie vykonavatelů příslušné agendy (správní orgán 1. stupně, správní orgán 2. stupně, dozorový orgán, ústřední správní úřad pro danou agendu), eventuálně i z postavení služebního místa v hierarchii samotného služebního úřadu (služební místo „řadového“ státního zaměstnance, služební místo představeného). Při stanovování okruhu správních činností se obvykle bude vycházet ze správních činností zařazených v katalogu správních činností do dílu označeného podobným názvem jako obor státní služby, nebude to však podmínkou (množina správních činností svěřených služebnímu místu však musí vždy

2. **Služební místo** – dle § 2 odst. 2 písm. a) nařízení vlády č. 92/2015 Sb., o pravidlech pro organizaci služebního úřadu, se jedná o systemizované místo, které obsahuje správní činnosti, jejichž výkon se na služebním místě požaduje, a klasifikuje se platovou třídou, do které je v katalogu správních činností zařazena nejnáročnější správní činnost. Nad rámec uvedeného není pro označení služebního místa stanoveno konkrétní pravidlo, proto je vhodné označit služební místo tak, aby bylo řádně identifikováno. U „řadových“ státních zaměstnanců, pokud dané služební místo nenese nějaké speciální označení (např. kontrolor, inspektor, apod.), se jako vhodné jeví označení prostřednictvím jeho služebního označení podle § 7 ZSS (např. vrchní referent) s uvedením názvu konkrétního organizačního útvaru na nejnižším článku organizace správního úřadu (např. oddělení), v rámci něhož bude žadatel zařazen. U představených se jako vhodné jeví označení prostřednictvím jeho služebního označení podle § 9 odst. 2 a 3 ZSS (např. vedoucí oddělení) s uvedením názvu konkrétního organizačního útvaru (např. názvu oddělení) správního úřadu, jehož je státní zaměstnanec představeným. Lze rovněž využít i jiný identifikátor služebního místa uvedený ve vnitřní systemizaci správního úřadu (např. číselné označení služebního místa, pokud je takto služební místo ve vnitřní systemizaci označeno);
3. **Den vzniku služebního poměru a den nástupu do služby** – zpravidla se budou shodovat, avšak den vzniku služebního poměru může předcházet dni nástupu do služby. Služební orgán stanoví den nástupu do služby s ohledem na to, že uvedený den je dnem faktické přítomnosti státního zaměstnance na pracovišti (resp. se musí jednat o pracovní den), neboť v den nástupu do služby musí státní zaměstnanec složit služební slib;
4. **Údaj o tom, zda bude služba vykonávána ve služebním poměru na dobu neurčitou nebo na dobu určitou, v případě služebního poměru na dobu určitou též dobu jejího trvání** – údaj závisí na tom, jak bylo vyhlášeno výběrové řízení, a dále na tom, zda se jedná o žadatele, který již vykonal nebo dosud nevykonal úřednickou zkoušku (§ 29 odst. 1 ZSS)⁶⁸;
5. **Služební úřad a služební působíště** – služebním úřadem je správní úřad, ve kterém státní zaměstnanec bude vykonávat službu. Služebním působíštěm je obec, ve které má sídlo služební úřad, resp. organizační útvar služebního úřadu. Služební působíště nemusí být vymezeno přesnou adresou, ale obcí (městem), ve které se služební působíště nachází;
6. **Služební označení** – do rozhodnutí je třeba uvést služební označení podle § 7 ZSS v návaznosti na přílohu č. 1 k ZSS, a to podle platové třídy, do které je konkrétní

respektovat hranici danou oborem státní služby, tj. musí se jednat o činnosti, s nimiž právní řád v daném oboru služby, respektive agendě počítá).

Může nastat situace, že státní zaměstnanec na konkrétním služebním místě má vykonávat více oborů služby, neboť v rámci vnitřní organizace služebního úřadu mohou být v jeho jednotlivých útvarech vykonávány z podstatné části takové činnosti, které zavadávají důvod pro zařazení daného státního zaměstnance nejen do oboru služby odpovídající věcné působnosti daného útvaru, ale též do oboru služby odpovídající činnosti, kterou státní zaměstnanec z podstatné části vykonává. Okruh oborů služby v rámci jednotlivých služebních míst však v takovém případě nelze uměle rozšiřovat jen proto, že na daném místě je zčásti vykonávána i ta či ona činnost zahrnující další obor služby, ale musí se jednat o podstatnou část agendy daného služebního místa.

⁶⁸ Osoba, která bude vybrána na obsazení služebního místa, a dosud úspěšně nevykonala úřednickou zkoušku (a to jak její obecnou část, tak zvláštní část ve všech oborech služby, ve kterých je služba na daném služebním místě vykonávána), bude na základě § 29 odst. 1 ZSS přijata do služebního poměru a zařazena na služební místo nebo jmenována na služební místo představeného na dobu určitou na 12 měsíců, nebyla-li v oznámení o vyhlášení výběrového řízení na obsazení volného služebního místa uvedena doba kratší, s tím, že do těchto 12 měsíců musí vykonat úřednickou zkoušku z obecné části a zvláštní části ve všech oborech služby, ve kterých je služba na daném služebním místě vykonávána, aby mohlo být rozhodnuto o změně doby trvání služebního poměru podle § 50 odst. 1 ve spojení s § 42 ZSS. Ke specifikům týkajícím se případů, kdy je na základě výběrového řízení rozhodnuto o zařazení státního zaměstnance na jiné služební místo podle § 49 odst. 1 ZSS nebo o jeho jmenování na služební místo představeného podle § 52 a násl. ZSS srovnej Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 1/2016, kterým se stanoví podrobnosti ke změnám služebního poměru.

služební místo zařazeno⁶⁹, a v případě představených též služební označení podle § 9 odst. 2 nebo 3 ZSS;

7. **Zkušební doba** – do rozhodnutí je třeba ji stanovit v souladu s pravidly obsaženými v § 29 odst. 2 ZSS⁷⁰;
8. **Platové zařazení** – v souladu s nařízením vlády č. 304/2014 Sb., o platových poměrech státních zaměstnanců, ve znění pozdějších předpisů, v rozhodnutí se tedy uvede zařazení do příslušné platové třídy dle přílohy č. 1 k ZSS a platového stupně a v návaznosti na to příslušný platový tarif; dále služební orgán v rozhodnutí uvede příslušné příplatky (za vedení, osobní příplatek⁷¹, příplatek za práci ve ztíženém prostředí apod.) podle § 146 a násl. ZSS a zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů – přiznání těchto příplatků musí být řádně odůvodněno v návaznosti na služební místo a osobu státního zaměstnance.
9. **Délka kratší služební doby, byla-li povolena** – žadatel, který má být přijat na služební místo, které je systemizováno jako služební místo s kratší služební dobou (doplňkové služební místo ve smyslu § 2 písm. b) nařízení vlády č. 137/2015 Sb., o dalších případech, ve kterých lze přijmout osobu do služebního poměru na dobu určitou, ve znění pozdějších předpisů), nežádá o povolení kratší služební doby – to, že jde o služební místo s kratší služební dobou by mělo být ostatně uvedeno již přímo v oznámení o vyhlášení výběrového řízení. Pokud je služební místo, na které se žadatel hlásí, systemizováno na zákonem stanovenou služební dobu a žadatel o povolení kratší služební doby požádá, služební orgán o této žádosti musí rozhodnout.

(3) Rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného (nebo o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného) je úkonem, kterým se výběrové řízení uzavírá, a proto by měl být stejnopis tohoto rozhodnutí nejen v osobním spise státního zaměstnance, ale **měl by být také součástí spisu výběrového řízení**. Vzory rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo, resp. jmenování na služební místo představeného tvoří přílohu č. 23 a 24 tohoto metodického pokynu.

(4) Proti rozhodnutí **lze podat odvolání** do 15 dnů ode dne jeho doručení, a to u služebního orgánu, který napadené rozhodnutí vydal. Odvolacím služebním orgánem je v závislosti na tom, kdo byl služebním orgánem 1. stupně, nadřízený služební orgán uvedený § 162 odst. 4 písm. a) až c) ZSS. Odvolání proti rozhodnutí nemá v souladu s § 168 odst. 2 ZSS (oproti obecnému pravidlu uvedenému v § 85 odst. 1 SŘ) odkladný účinek. Kromě speciálních pravidel o stanovení nadřízeného služebního orgánu a zákonného vyloučení odkladného účinku odvolání se odvolací řízení plně řídí pravidly stanovenými v SŘ.

⁶⁹ Nikoli podle skutečného vzdělání státního zaměstnance (např. i státní zaměstnanec s vysokoškolským vzděláním v magisterském studijním programu, pokud by byl zařazen na služební místo v 10. platové třídě by měl služební označení rada. Pokud příloha č. 1 k ZSS stanoví dvě alternativy služebního označení v návaznosti na dvě alternativy vzdělání stanoveného pro danou platovou třídu (9., 10. a 11. platová třída), přísluší státnímu zaměstnanci služební označení vyšší, pokud má odpovídající nebo vyšší stupeň vzdělání.

⁷⁰ Podle § 29 odst. 2 zákona o státní službě se zkušební doba stanoví v délce 6 měsíců. Nestanoví se konkrétním datem, kdy uplyne, s ohledem na možnosti jejího prodloužení podle § 29 odst. 2 ZSS. Osobě, která není státním zaměstnancem, se zkušební doba stanoví vždy. Státnímu zaměstnanci, který je zařazen na jiné služební místo podle § 49 ZSS nebo jmenován na služební místo představeného podle § 52 a násl. ZSS, se již znovu nestanoví zkušební doba. Pokud však ještě plyne zkušební doba stanovená podle § 29 odst. 2 ZSS, není její trvání zařazením na jiné služební místo podle § 49 ZSS dotčeno a zkušební doba doběhne.

⁷¹ Je-li přiznáván (viz § 149 ZSS a § 131 zákona č. 262/2006 Sb., zákoník práce, ve znění pozdějších předpisů).

Článek 42

Vznik služebního poměru a služební slib

(1) Služební poměr **vzniká v souladu s § 31 odst. 1 ZSS dnem, který je uveden v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru.**

(2) **V den nástupu do služby** (den uvedený jako den nástupu do služby v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru) skládá státní zaměstnanec **služební slib** podle § 32 ZSS před služebním orgánem⁷². Vzor záznamu o složení služebního slibu tvoří přílohu č. 25 tohoto metodického pokynu⁷³. Citované ustanovení v odstavci 5 též stanoví následky nesložení slibu nebo jeho složení s výhradou – služební poměr se od počátku považuje za neexistující.

(3) Pokud byl na konkrétní služební místo na základě výběrového řízení **zařazen nebo jmenován státní zaměstnanec, služební slib již neskládá**, neboť není nově přijímán do služebního poměru, ale je rozhodnuto o jeho zařazení na jiné služební místo podle § 49 odst. 1 ZSS, popř. o jeho jmenování na služební místo představeného podle § 52 a násl. ZSS.

(4) Pokud po vydání rozhodnutí o přijetí do služebního poměru nastane na straně státního zaměstnance **závažná překážka, která mu brání v nástupu do služby** v den, který je uveden jako den nástupu do služby v rozhodnutí o přijetí do služebního poměru (nedojde tedy ani ke složení služebního slibu), a státní zaměstnanec o existenci této překážky služební orgán uvědomí nejpozději do 7 dnů ode dne jejího vzniku, nemá existence této překážky vliv na vznik a další trvání služebního poměru⁷⁴ a služební slib státní zaměstnanec složí v den skutečného nástupu do služby po odpadnutí překážky.

(5) Pokud žadatel, který byl vybrán na základě dohody služebního orgánu s bezprostředně nadřízeným představeným jako nejvhodnější, odstoupí z výběrového řízení ještě před vydáním rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného nebo před vydáním rozhodnutí o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, služební orgán vybere podle § 28 odst. 2 nebo 3 ZSS v dohodě s bezprostředně nadřízeným představeným ze zbylých nejvhodnějších žadatelů, popř. pokud odstoupili všichni tři nejvhodnější žadatelé, vybere dalšího v pořadí z těch, kteří uspěli.

(6) Pokud žadatel poté, co bylo vydáno rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného, nenastoupí do služby (aniž by existovala závažná překážka podle § 31 odst. 2 ZSS), rozhodnutí o přijetí do služebního poměru se podle § 31 odst. 2 ZSS zruší s účinky ode dne vzniku služebního

⁷² Účast osoby odlišné od služebního orgánu u složení služebního slibu státního zaměstnance lze řešit též na základě služebního předpisu. Složení služebního slibu, ani účast u tohoto úkonu státního zaměstnance podle § 32 odst. 3 zákona o státní službě není uvedena ani v jednom z odstavců § 159 ZSS; jedná se však o část výkonu působnosti služebního orgánu, která z povahy věci není řízením ve věci služby. Složení služebního slibu je sice završením procesu přijetí státního zaměstnance do služebního poměru (i s ohledem na následky jeho nesložení nebo jeho složení s výhradou), nicméně tento úkon ani účast služebního orgánu u tohoto úkonu státního zaměstnance nelze považovat za součást samotného řízení ve věcech státní služby, resp. výběrového řízení, neboť to je zpravidla dokončeno pravomocným rozhodnutím o přijetí do služebního poměru. V úvahu přichází použití § 14 odst. 3 a 4 a § 15 odst. 4 a 5 ZSS, a dále i doplňkově i použití § 66 odst. 1 ZSS (upravujícího institut příkazu k zastupování) k řešení ad hoc případů.

⁷³ Do záznamu o složení služebního slibu může, považuje-li to za účelné, služební orgán uvést též skutečnost, že služební slib byl vykonán za přítomnosti třetí osoby, kterou v záznamu o složení služebního slibu uvede.

⁷⁴ § 31 ZSS.

poměru. V takovém případě již nelze vybrat dalšího úspěšného žadatele, ani konat další kolo výběrového řízení na služební místo představeného, ale je nutno výběrové řízení vyhlásit znovu od začátku (tj. od prvního kola, jde-li o výběrové řízení na služební místo představeného), pokud mezitím nenastane důvod pro obsazení služebního místa bez výběrového řízení (viz článek 2 tohoto metodického pokynu). Pokud by v den nástupu do služby na služebním místě nenastoupil žadatel, který již byl státním zaměstnancem (na základě rozhodnutí o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného), nelze postupovat podle § 31 odst. 2 ZSS, ale mohlo by se podle okolností (pokud neexistuje na straně zaměstnance omluvitelná nepřítomnost ve službě) jednat o porušení povinnosti státního zaměstnance, neboť rozhodnutí o zařazení na služební místo nebo jmenování na služební místo představeného je předběžně vykonatelným rozhodnutím o změně služebního poměru.

Hlava XI

Přechodná a závěrečná ustanovení

Článek 43

Dokončení výběrových řízení vyhlášených před novelou ZSS provedenou zákonem č. 144/2017 Sb.

(1) Vzhledem k tomu, že novela ZSS provedená zákonem č. 144/2017 Sb. neobsahuje žádná přechodná ustanovení k úpravě výběrových řízení, **je třeba již dnem nabytí její účinnosti (1.6.2017) postupovat podle nové právní úpravy.**

(2) Služební orgány, pokud jde o podmínky účasti ve výběrovém řízení, jsou vedeny snahou o maximální možnou ochranu žadatelů s cílem je pokud možno nepoškozovat.

(3) U výběrových řízení, jež byla zahájena přede dnem nabytí účinnosti novely, ovšem budou dokončena až po dni nabytí účinnosti novely, služební orgány připustí předložení písemného čestného prohlášení o zdravotní způsobilosti namísto požadavku předkládání potvrzení o zdravotní způsobilosti.

(4) Pokud jde o otevření výběrových řízení na služební místa představených pro některé další kategorie osob, služební orgány připustí účast skupiny žadatelů o přijetí do služebního poměru a jmenování na služební místo představeného nebo o jmenování na služební místo představeného, o něž byla úprava některých kol výběrových řízení rozšířena, pokud tito žadatelé podali včasnou žádost do výběrového řízení. Výše uvedení žadatelé tedy nebudou vyřazeni z výběrového řízení s odkazem na dosavadní právní úpravu, pokud k jejich vyřazení nedošlo již před nabytím účinnosti novely. Pokud se do výběrového řízení na služební místo představeného vyhlášeného přede dnem nabytí účinnosti novely přihlásí žadatel, který splňoval předpoklad účasti ve výběrovém řízení podle dosavadní úpravy, ale podle nové úpravy tento předpoklad nesplňuje, nebude po nabytí účinnosti novely tento žadatel vyřazen, byť s ním ještě nebyl proveden pohovor.

(5) Novela ZSS zasahuje rovněž podstatně do procesní úpravy provádění výběrových řízení, přičemž nová procesní úprava se z důvodu absence přechodného ustanovení uplatní i na výběrová řízení vyhlášená před nabytím účinnosti novely, ale do tohoto dne neskončená. Služební orgány kladou důraz na plnění poučovací povinnosti, pokud jde o nové procesní instituty (např. domněnka odstoupení z výběrového řízení v případě nedostavení se bez náležité omluvy na pohovor nebo v dalších zákonem stanovených případech).

Článek 44

Zrušovací ustanovení

Metodický pokyn náměstka ministra vnitra pro státní službu č. 6/2015, kterým se stanoví podrobnosti k provádění výběrových řízení na obsazení služebních míst státních zaměstnanců a představených, se zrušuje.

Seznam příloh:

- Příloha č. 1 – vzor oznámení o vyhlášení výběrového řízení
- Příloha č. 2 – vzor čestného prohlášení podle § 4 odst. 3 lustračního zákona
- Příloha č. 3 – vzor žádosti o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo
- Příloha č. 4 – vzor žádostí o přijetí do služebního poměru a jmenování na služební místo představeného
- Příloha č. 5 – vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení, pokud ve výběrovém řízení nebyla doručena žádná žádost
- Příloha č. 6 – vzor protokolu o otevírání obálek
- Příloha č. 7 – vzor vyrozumění o vyřazení žádosti
- Příloha č. 8 – vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení, pokud z výběrového řízení byly vyřazeny všechny žádosti
- Příloha č. 9 – vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení, pokud všichni žadatelé z výběrového řízení odstoupili
- Příloha č. 10 – vzor rozhodnutí o jmenování členů výběrové komise
- Příloha č. 11 – vzor záznamu z jednání výběrové komise
- Příloha č. 12 – vzor jednacího řádu výběrové komise
- Příloha č. 13 – vzor pozvánky k pohovoru
- Příloha č. 14 – vzor pozvánky k písemné zkoušce
- Příloha č. 15 – vzor protokolu o hlasování výběrové komise
- Příloha č. 16 – vzor protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení
- Příloha č. 17 – vzor vyrozumění o vyřízení námitek
- Příloha č. 18 – vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení, pokud bylo vyhověno námitkám proti protokolu o průběhu a výsledku výběrového řízení
- Příloha č. 19 – vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení, pokud nikdo ve výběrovém řízení neuspěl
- Příloha č. 20 – vzor dohody o výběru nejvhodnějšího žadatele
- Příloha č. 21 – vzor vyrozumění podle § 164 odst. 8 ZSS (včetně vyrozumění úspěšných žadatelů, o nichž mohla být uzavřena dohoda podle § 28 ZSS, o tom, že výběrové řízení bylo zrušeno z důvodu, že žádný z úspěšných žadatelů nebyl podle § 28 ZSS vybrán)
- Příloha č. 22 – vzor záznamu o usnesení o zrušení výběrového řízení, pokud nikdo ve výběrovém řízení nebyl vybrán podle § 28 zákona o státní službě

Příloha č. 23 – vzor rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a zařazení na služební místo

Příloha č. 24 – vzor rozhodnutí o přijetí do služebního poměru a jmenování na služební místo
představeného

Příloha č. 25 – vzor záznamu o složení služebního slibu

RNDr. Josef Postránecký
náměstek ministra vnitra
pro státní službu